

PALKKO

Paltamon kansalaisopiston Oppilaskunta Ry 2012

Kansalaisopiston nuorimmat musiikin ja leikin lumoissa

Muskari opettaja Miia Oikarinen kitaroinen sekä iloiset muskarilaiset Jami Säkkinen, Tiia Säkkinen ja Krista Leinonen. Kuvat Anne Keränen.

Maanantai-iltaisina Kontiomäen koulun saliin tepastelee kymmenisen lasta vanhempien kanssa. 0 - 5 vuotiaille lapsille tarkoitettu muskari alkaa. Tomerat muskarilaiset istuvat piiriin. Pienimmät istuvat vanhempien sylissä. Kaikki tietävät, mitä tehdään ensiksi: ilmoille kajahtaa joka kerralla sama alkulaulu, jossa toivotetaan jokainen lapsi yksitellen tervetulleeksi. Vanhempien mukaan alkulaulu on myös kotona hitti, eikä se ole ihme, sillä sanat ja melodia ovat varmasti jääneet muskarilaisten mieleen kevään aikana.

Vuosi on siinä vaiheessa, että pääsiäinen lähestyy. Siksi muskarissakin lauletaan nyt kahden viikon ajan pupuista ja tipuista. Ensiksi on etsittävä jokaiselle oma tipu salista *Kuoriutuvien kananpoikien tanssin* soidesa taustalla. Sitten päästään laulamaan, soittamaan ja samalla leikkimään tipuilla.

Kevättalven aikana on ollut teemoina pääsiäisen lisäksi myös esimerkiksi talvi, eläimet ja kulkuneuvot. Samat laulut, lorut ja soittokappaleet toistuvat aina parin muskarikerran verran, jotta ne jäisivät mieleen. Vanhempien mukaan juuri ne

laulut, joita on laulettu useammin, ovat tulleet parhaiten myös kotiin. Yksi uusi suosikki monelle on ollut täälläpäin hieman eksoottisesta kulkuneuvosta kertova laulu *Metrolla mummolaan*. Lauluun kuuluu myös kiva köröttelyleikki. Kuitenkin tunneilla on lauluina ja loruna on ollut myös varmasti kaikille jo entuudestaan tuttuja lauluja, kuten *Körö körö kirkkoon*, *Tuiki tuiki tähtönen* tai *Pienen pieni veturi*. Tutuissa kappaleissa isommat lapset tulevat heti mukaan laulamaan.

Joka kerralla muskarissa päästään myös soittamaan.

Tällä kertaa lauletaan Helmiina-kanasta ja soitetaan rytmikapuloilla ja rytmimunilla. Niiden lisäksi kevään aikana on soitettu kellopeiliä, triangelia, marakasseja ja kannelta. Myös soittaminen on lapsista erityisen mukavaa puuhaa. Soittimet kiertävät piirissä niin, että jokainen pääsee kokeilemaan kaikkia soittimia.

Koko muskarituntia ei tarvitse vain istua piirissä, vaan totta kai lapset pääsevät myös liikkumaan. Pääsiäisen kunniaksi päästään tanssimaan *Kananpolkkaa*. Tanssimisen jälkeen tunti alkaa olla loppuillaan, ja lapset käyvät piirin keskelle rentoutumaan. Silloin kuunnellaan rauhoittavaa musiikkia tai vanhemmat laulavat lapsilleen. Joskus kuuntelemisen aikana piiriin sataa saippuakuplia.

Rentoutumisen jälkeen on lopettamisen aika. Muskari alkaa ja loppuu aina samalla tavalla. Ensin täytyy katsoa soittorasiasia, joka avautuu vasta, kun jokainen muskarilainen on koputtanut siihen. Joka kerralla soittorasiassa on jotakin. Tällä kertaa rasiasta paljastuu kana. Kun kaikki ovat saaneet ihmetellä sekä soittorasiasiaa että kanaa, rasia suljetaan. Viimeisenä lauletaan *Soittorasialaulu*, jonka leikin muskarilaiset osaavat jo todella hienosti. Soittorasialaulun kajahtettua ilmoille onkin aika lähteä kotiin. Mutta pian taas yhdessä lauletaan!

Jami Säkkinen

Tömistelemässä
Miili Mara

Miia Oikarinen

Paltamon kansalaisopiston KEVÄTILTAMAT

perjantaina 20.4.2012 klo 18.30 Ristijärven Virtaalassa

Ohjelmaa esittävät Musiikki Kaparee, sirkuskoululaiset, Ristijärven muskari, Ristijärven Seniorilaulukuoro, sketsiteatteri ym. mukavaa... Väliajalla kanttiini.

Lopuksi 1,5 tuntia tanssia Seniores -orkesterin tahdittamana.

Vapaa pääsy

Tervetuloa!

Paltamon kansalaisopiston PIANOKONSERTTI

tiistaina 17.4.2012 klo 17.30
Korpitien koulun luokka 4

Marina Mikkosen pianonsoitonopiskelijat esiintyvät. Vapaa pääsy. Tervetuloa!

PALTAMON KANSALAIPOISTO

Vaarankyläntie 7, Paltamo p. (08) 615 54638
kansalaisopisto@paltamo.fi www.opistopalvelut.fi/paltamo/

Kansalaisopistot monenlaisten haasteiden edessä

Parhaillaan kunnat antavat lausuntoja maan hallitukselle kuntaliitosvaihtoehtoista. Vaihtoehtoja mietitään myös Paltamossa ja Ristijärvellä eli Paltamon kansalaisopiston toimialueen kunnissa. Tuleva kunta-uudistus vaikuttaa varmasti myös kansalaisopistopalve-
luihin.

Paltamon kansalaisopiston toiminta on vilkasta ja opetustarjonta laajaa. Opisto on myös resurssiltaan säilynyt hyvänä. Opistossa on riittävästi tunteja, jonka ansiosta laaja opetustarjonta on mahdollista toteuttaa. Opistossa on kymmeniä tuntiopettajia ja myös kohtuullisesti päätoimista henkilökuntaa. Kansalaisopisto on tullut tutuksi Paltamon ja Ristijärven asukkaille sen 47 toimintavuoden aikana. Myös henkilö-
kunta tuntee oppilaansa

ja tietää, minkälaista opetustarjontaa ja harrastustoimintaa opiskelijat haluavat. Opiskelijat osallistuvat itse aktiivisesti opetusohjelman suunnitteluun esittämällä vinkkejä ja toiveita uusista kursseista. Opiskelijamäärä on viime vuonna ilahduttavasti lisääntynyt. Erityisesti eläkeläisten osuus opiskelijoista on kasvanut. Tähän on yhtenä selityksenä se, että jo useamman vuoden ajan eläkeläisille ja työttömille on voitu antaa alennusta opetusministeriön avustuksen turvin. Olipa Paltamon ja Ristijärven tilanne kunta-uudistusmyllerryksessä mikä tahansa, toivotaan, että kansalaisopistopalvelut säilyvät nykyisellä hyvällä tasolla.

Kansalaisopistoille uudet toimitilat

Kaikki Suomen kansalais-

opistot joutuvat tänä vuonna hakemaan järjestämislupansa uudelleen. Opetusministeriö haluaa tarkistaa, että opistot pystyvät antamaan laadukasta opetusta toimialueensa asukkaille. Jo viime vuonna kaikille kansalaisopistoille lähetettiin arviointineuvostosta laajat kyselyt, joiden tarkoituksena oli selvittää kansalaisopistojen nykytilaa. Paltamon kansalaisopistolla ei liene ongelmia järjestämislupansa kanssa. Kuten edellä mainittiin, Paltamon kansalaisopistolla on hyvät resurssit toimia. Opiskelijoita on paljon. Opiskelijamäärä on n. 30 % toimialueen väestöstä. Opistolla on riittävästi henkilökuntaa ja opetuspisteitä eri puolilla Paltamoa ja Ristijärveä.

Sirkustaidetta, tanssitaidetta, valokuvaustaidetta

Opiston kuluva toimintavuosi on onnistunut hyvin. Opiskelijat ovat tänäkin lukuvuonna osallistuneet aktiivisesti eri kursseille. Erilaiset käden taitoja vaativat kurssit ovat hyvin suosittuja. Kestosuosikkeja ovat tekstiilityöt ja puutyöt. Ompelu, tilkkutyöt, perinne-
käsityöt, kudonta ja koristeveistokurssi ovat perinteisiä suosittuja kädentaidon

kurssieja. Niiden rinnalle on tullut muun muassa metallilankapunonta, korukurssit ja perinnelelukurssit. Erilaiset taideaineet ja musiikki ovat myös suuria oppiaineita Paltamon kansalaisopistossa. Perinteisten maalaustaitteen lisäksi opistosta löytyy sirkustaidetta, tanssitaidetta, valokuvaustaidetta ja paljon muuta. Uutuutena kuluva lukuvuonna oli lasten balletti. Ilahduttavaa on myös, että lasten musiikkileikkikoulutoimintaryhmiä meillä on nyt Ristijärvellä, Kontiomäellä ja Paltamon kirkonkylällä.

Kielten etäopetusta ensi lukuvuonna

Opiston toimintaa pitää jatkuvasti kehittää ja miettiä uusia keinoja siihen, miten opintotarjontaa voidaan laajentaa. Ensi syksynä aloitetaan kielten opiskelun etäopiskelukokeilu Suomussalmen, Puolangan ja Hyrynsalmen kanssa. Etäopiskelu toteutetaan videoneuvottelulaitteiden avulla eri kuntien välillä. Tällä tavalla saadaan paremmin kieliryhmä muodostettua, kun opiskelijoita saadaan ryhmään eri kunnista.

Ensi lukuvuoden opetusohjelmaa ollaan laatimassa ja

sitä koskevat kurssitoiveet ja vinkit kannattaa ilmoittaa joko opettajille tai kansalaisopiston toimistoon.

Iltamat Virtaalassa

Perinteiset Iltamat pidetään Ristijärven Virtaalassa 20.4.2012. Tässä Palko-lehdessä kerrotaan tarkemmin iltamista ja muista Paltamon kansalaisopiston kevättapahtumista ja näyttelyistä.

Tervetuloa Paltamon kansalaisopiston opintopiiriin ja kurssien kevättapahtumiin ja näyttelyihin!

Hyvää kevättä ja kesää.

Paavo Nuortimo rehtori

VIDEOLUENTO

Uni, terveys ja hyvinvointi

17.4. klo 18

Unitutkija Erkki Kronholm

Korpitien koulun videoneuvottelulok.

Tervetuloa!

Paltamon kansalaisopiston YKSINLAULUKONSERTTI & BALETTIA

perjantaina 4.5.2012 klo 18.30
Korpitien koulun juhlasalissa

Sanna Jaakon yksinlaulun opiskelijat esiintyvät, säestys Heljä Pylvänäinen.
Galina Ermakovan Lasten balettiryhmät

Vapaa pääsy.

Tervetuloa!

Nyt on hyvä aika esittää meille kurssitoiveita!

Soita tai lähetä sähköpostia kansalaisopisto@paltamo.fi

Löydät meidät myös Facebookista!

PALKO 2012

Paltamon kansalaisopiston oppilaskunta ry

Vastaava toimittaja: Anu Leinonen

Taitto: Kansalaisopisto Anne & Mervi

Painopaikka: Paltamon Kirjapaino Ky

*Miau! Olen Rauhan kissa ja syntynyt Keramiikka kurssilla
Nyt käyn uunissa, ehkä tapaamme näyttelyssä!*

Maisema- ja kasvikuvauskurssi

Maisema- ja kasvikuvauskurssi alkaa torstaina 10.5. Kurssipaikkana on Kontiomäen monitoimitalo. Kahtena edellisenä vuotena on järjestetty hie- man samalla formaatilla luonnon lähikuvauskurssit: torstai-iltaisin teoriaa ja lyhyitä retkiä lähimaastoon sekä kurssin huipentuma- na yönyliretki Sotkamon Reki- ja Porttivaarojen mai- semiin. Tämän vuotinen retkipaikka päätetään sitten porukalla kurssin edetessä.

Kielo - Suomen kansalliskukka

Tänä vuonna kurssiin on tul- lut edellisvuosista lisää mai- semakuvaus. Englannin kie- lessä on termi ”scenicphoto- graphy”, joka pitää sisällään niiden luontokohteiden, jot- ka ei juokse karkuun, kuvaam- isen. Eli maisema, kasvit, sienet, kivet ym. pienem- mät luonnon yksityiskoh- dat. Ja näitä aiheita tuleme kurssilla käsittelemään.

Viimevuotisen retken saim- me tehdä ihanteellisissa olosuhteissa – lämmintä, työntä ja kaunista. Edellis- vuosi oli haasteellisempi. Takuulla kesän kurjimmat säät. Vettä tuli vaakasu- orassa. Mutta kuvat vaan otettiin. Sää oli mitä ihan- teellisin myrskyn ja syn- keyden kuvaamiseen. Siis säävarauksia ei ole tiedossa.

Oma digikamera pitää op- pilaalla olla käytössä. Lähikuvausominaisuuksilla varustettu pokkari riittää mainiosti (jutun kuvitukse- na otettu kielokuvakin on otettu pokkarilla). Tai mikä tahansa järjestelmädigi ja jalusta, jos sellaisen omistaa

Kielot tähtäimessä. Kuva viime vuoden kuvausretkeltä Porttivaarassa.

tai saa lainatuksi. Varsinkin lähikuvaus ilman jalustaa on usein liian haasteellista.

Tervetuloa mukaan!

Reijo Haukia
valokuvauksen opettaja

Kurssi on tällä hetkellä täynnä, mutta peruutuspaikkoja kannattaa kysyä kansalais- opiston toimistosta.

KANSALAIPOISTO TUTUKSI & KÄDENTAITOJEN NÄYTTELY

sunnuntaina 22.4. klo 11 - 19
Korpitien koululla

Työnäytöksiä klo 12 - 15

Posliinimaalaus
Koukkuaminen
Kahvipussipunonta
Koristeveisto

Kaikille avoimia liikuntaryhmiä:

Klo 13 Senioritanssi/Anu
Klo 14 Jumppa/Tuovi
Klo 15 Venyttely/Galina
Klo 16 Zumba/Sirpa
Klo 17.15 Lihaskuntozumba/Sirpa

Kädentaitojen näyttely koulun aulassa:

sunnuntaina 22.4. klo 11 - 19
maanantaina 23.4. klo 9 - 18

TAIDEPIIRIEN NÄYTTELYT

Kirjastojen aukioloaikoina
Paltamon pääkirjastossa 18.4.-18.5.
Paltamossa myös ikoneja.
Ristijärven kirjastossa 17.4.-18.5.
Ristijärvellä myös posliinitöitä.
Kontiomäen Monitoimitalon ikkunoissa
lasten taidepiirin töitä 18.4.-18.5.

Tervetuloa!

PALTAMON KANSALAIPOISTON KESÄKURSSIT 2012

Suunnistuksen alkeet (13t) Paltamossa aloitus la 19.5.
klo 10 - 14 jatkuen ma 21.5., ke 23.5., pe 25.5.
klo 17.30-19.30 Ristijärvellä aloitus la 26.5. klo 10-14
jatkuen ma 28.5., ke 30.5., to 31.5. klo 17.30-19.30
Markku Turunen Ilm. viim 10.5.

Kuvataiteen kesäkurssi 6-12 -vuotiaille (20t)
ma-pe 4.-8.6. klo 10-14 Korpitien koulun taidelk.,
Teija Huotari. Tarvikemaksu. Maalataan, askarrellaan
ja tehdään veistoksellisia töitä. Näyttely! Ilm. viim. 24.5.

Kurssimaksu 27e/kurssi tai kausikortti.
Ilm. p. (08) 615 54638 tai opistopalvelut.fi/paltamo/

PALTAMON KESÄTEATTERISSA KESÄLLÄ 2012

ONNI TULEE PIETARISTA

Esitykset:

Pe 29.6.	19.00	ensi-ilta	To 12.7.	19.00
Su 1.7.	15.00 ja 19.00		Su 15.7.	15.00 ja 19.00
Ti 3.7.	19.00		Ti 17.7.	19.00
To 5.7.	19.00		Ti 31.7.	19.00
Su 8.7.	15.00 ja 19.00		To 2.8.	19.00
Ti 10.7.	19.00		Su 5.8.	15.00 ja 19.00

Kirj. Eero Schroderus
Ohjaus Panu Huotari

Liput 12 e / lapset 8 e Tervetuloa viihtymään!

Paltamon pitäjähistoriakirjaan tarvitaan vanhoja valokuvia

Paltamossa käynnistettiin syksyllä 2008 pitäjähistoriahanke, jonka alkujuuret ulottuvat 1960-luvulle saakka. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Kaikista muista Kainuun nykyisistä kunnista on jo tehty oma pitäjähistoriakirja. Hanke on erittäin merkittävä, koska Paltamo on emäpitäjä, josta kaikki muut Kainuun pitäjät ovat vuosisatojen kuluessa eronneet. Kainuun historiaa ei voi ymmärtää ilman Paltamon historian tuntemista. Paltamon pitäjähistorian kirjoittajina toimivat filosofian tohtori Jorma Keränen ja filosofian maisteri Hannu Romppainen. Aineisto käsittää Paltamon historian vuoden 2012 loppuun.

Emäpitäjän historia ilmestyy 2013

Tutkimusalueena on nykyinen Paltamon kunta ja siihen vuoden 1953 loppuun saakka kuulunut Paltaniemen - Uudenkylän (Naker-tajan) alue. Paltaniemi oli Paltamon seurakunnan keskus 1599 - 1936 ja Paltamon kunnan keskus 1865 - 1906. Myöhemmin Kiehimänsuu kohosi koko pitäjän kesukseksi ja muuttui nimeltään Paltamoksi. Paltamon historiakirja julkaistaan vuonna 2013, jolloin tulee kuluneeksi 100 vuotta Paltamon kunnanvaltuuston ensimmäisestä kokouksesta. Arviolta 800-sivuiseen pitäjäkirjaan tarvitaan noin 200 vanhaa ja vähän uudempaa valoku-

vaa. Kuvien keräystä varten Paltamon kansalaisopisto perusti viime syksynä osallistujille maksuttoman Vanhat valokuvat kertovat -piirin. Se on kokoontunut Petri Möttösen johdolla Korpitien koululla joka kuukauden viimeisenä maanantaina. Valokuvailloissa on esitelty ja tallennettu sähköiseen muotoon vanhoja valokuvia. Tähän mennessä kuvia on kertynyt toistasataa.

Paltaniemeläisetkin mukana hankkeessa

Vanhat valokuvat kertovat -piiri vieraili helmikuussa Paltaniemen vanhalla kansakoululla Kajaanissa. Tuis-kusta ja pakkasesta huolimatta paikalle saapui 16 henkeä. Paltaniemeläisten kuvien joukossa oli muutamia harvinaisia otoksia muun muassa Paltaniemen lentokentän rakennustyömaalta 1940-luvulta. Tuohon aikaan alue kuului vielä Paltamon kuntaan. Paltamon kirjahankkeesta innostuneet paltaniemeläiset toivat näyttille kuvia myös vanhoista autoista, rakennuksista, kylämaisemista ja henkilöistä. Kuviin liittyi värikkäitä tarinoita. Kajaanilainen Juhani Pohjama kertoi skannauksen lomassa Plantingin nimismiessuvusta, joka tuli Kiveksen rosvojen perässä Kainuuseen Oulusta. Osa Plantingeista muutti sittemmin sukunimensä Pohjamaaksi.

Paltaniemen valokuvailan

järjestäjinä toimivat yhteistyössä Paltamon kansalaisopisto ja Paltaniemen kotiseutuyhdistys. Paltaniemen kotiseutuyhdistys herätettiin henkiin vuonna 2003. Yhdistys jatkaa vuonna 1958 perustetun kotiseutuyhdistyksen toimintaa Paltaniemen kylän arvokkaan historian ja perinteen keräämiseksi, kehittämiseksi sekä tunnetuksi tekemiseksi. Paltaniemen kotiseutuyhdistys on mukana puuhaamassa myös ensi kesän Paltaniemi -päiviä 13. - 15.7.

Mitä vielä tarvitaan?

Paltamon kansalaisopiston valokuvapiiriin tuotujen kuvien pääosa on ollut peräisin Kiehimästä eli nykyisen Paltamon kirkonkylän alueelta. Jotta pitäjähistoria saadaan mahdollisimman kattavaksi, kirjan tekijät toivovat monipuolisia kuvia myös muista Paltamon kylistä. Erityisesti melalahelaisten ja kontiomäkeläisten toivottaisiin aktivoituvan asiassa. Rautateiden solmukohdalla Kontiomäellä on oma tärkeä paikkansa Paltamon historiassa. Kiinnostavia aiheita olisivat etenkin työkuvat (esim. maanviljely ja karjanhoito, kalastus ja metsästyminen, savotat ja uitot, rautatien ja tiestön rakentaminen), kylämaisemat ja rakennusmiljööt, liikennevälineet sekä merkkihenkilöt. Perhekohtaiset poseerauskuvat eivät ole pitäjähistorian kalta-

issa teoksessa tarpeellisia, vaan niitä kannattaa tarjota kyläkirjojen tekijöille.

Kirjaan tähän mennessä tarjotuista kuvista puuttuu muun muassa yhdistystoimintaan liittyviä kuvia. Paltamossa on toiminut viimeisen sadan vuoden aikana lukuisia nuorisoseuroja, työväenyhdistyksiä, maamiesseuroja, marttayhdistyksiä, urheiluseuroja ja monia muita yhdistyksiä. Yhdistysten ja seurojen arkistot ovat säilyneet muutoinkin muita arkistoja heikommin, joten niiden historia jää helposti tutkijoiden ulottumattomiin. Kuka osaisi kertoa esimerkiksi Korpimäen nuorisoseurasta, joka oli toiminnassa ainakin vuonna 1948? Samoin puuttuu henkilökuvia. Onko kenellekään henkilökuva vuodelta 1904 kuolleesta kuntakirjuri Kaaperi (Gabriel) Karjalaisesta, Paltaniemen kuuluisasta kauppias T. W. Leinosesta tai kansakoulun opettaja Heikki Laukkasesta? Paltamossa oli enimmillään 22 kansakoulua. Vanhojen koulurakennusten sisä- ja ulkokuvia kannattaisi myös toimittaa tekijöiden nähtäväksi.

Ainutlaatuinen tilaisuus

Kuvia voi tuoda skannattavaksi kansalaisopiston piiriin tai tarjota suoraan allekirjoittaneelle. Alkuperäiset kuvat palautetaan sähköisen tallennuksen jälkeen kuvien

omistajille. Skannaukseen käyvät sekä yksittäiset kuvat että kokonaiset valokuvaalbumit. Albumeihin liimatua kuvia ei pidä irrottaa, koska ne voivat vahingoittua. Valokuvista ei makseta mitään, mutta niiden käytöstä pitäjähistoriaan saa hyvän mielen. Kuvien omistajien kanssa tehdään myös kuvankäyttösopimus. Omistajilla on niin halutessaan mahdollisuus antaa sähköinen kuva samalla kertaa myös Paltamo-Seuran arkistovaksi. Paltamon kotiseutuyhdistys on kerännyt omiin kokoelmiinsa vanhoja kuvia 1950-luvulta lähtien. Näin vanhat valokuvat säilyvät varmemmin myös tuleville sukupolville.

Lopullisen kuvavalinnan pitäjäkirjaan tekevät kirjan kirjoittajat, koska kuvien täytyy olla sopusoinnussa kirjan tekstin kanssa. Skannattujen jpeg-kuvien tulee olla vähimmäisresoluutiotaan 600 dbi. Kuvien sisällyksen dokumentointi on tärkeää, jotta kuvissa esiintyvät henkilöt ja paikat saataisiin tallennettua jälkipolville. Paltamon kansalaisopiston Vanhat valokuvat kertovat -kurssi on ainutlaatuinen tilaisuus vaikuttaa kotipitäjän historiakirjan sisältöön ja tehdä näin paltamolaisista historiaa. Siispä tuumasta toimeen ja vanhoja kuva-albumeja etsimään!

Hannu Romppainen

Tuula Keränen, Ilkka Heikkinen ja Mikko Heikkinen tutkivat vanhoja valokuvia Korpitien koululla maaliskuun kuvaillassa. Kuva Hannu Romppainen

VANHAT VALOKUVAT KERTOVAT kuvienkeruulta Kontiomäen koululla maanantaina 23.4. klo 18.00

Keräämme kuvamateriaalia tulevaan Paltamon historia -kirjaan. Historian kannalta varsin merkittäviltä alueilta Kontiomäestä ja Melalahdesta kuvia on vielä vähän. Erityisesti toivomme työkuvia sekä kuvia vanhoista koneista, mutta kaikenlaisia kuvia kannattaa tuoda tarjolle!

Kuvat skannataan ja omistajan suostumuksella talletetaan Paltamo-Seura ry:n arkistoihin myöhempää tarvetta varten.

Tämän jälkeen kuvia voi toimittaa kansalaisopiston toimistoon.

Lisätietoja antaa Paavo Nuortimo p. 044 2885 400

Perinnepiirin tuotoksista syntyi kirja

Uuralaiset alkoivat kerätä kylänsä historiaa kokoon kansalaisopiston piirissä lukuvuonna 2007 – 2008 rehtori Paavo Nuortimon johdolla ja jatkoivat sitä kolmena seuraavanakin lukuvuonna. Sitten alkoi tuntua siltä, että aineistoa on tallella jo niin paljon, että aluksi vain haaveena väikkyneestä kirjasta saattaisi tulla totta. Kirjan tekemisestä päätettiin syksyllä 2010 ja se aloitettiin keväällä 2011.

Työ oli suuri ja siinä oli omat hankaluutensa, mutta nyt on pantu pöytäkirjaan, että lukijat saavat kirjan käteensä Uurtajassa heinäkuun 2012 perinnepäivässä. Tällä hetkellä menossa on taiton viimeistely.

Taitossa olennaista ja vaikeinta on kuvien valinta. Matti Seppänen valikoi tuloista pari tuhatta valokuvaa, joista alle puolet saadaan mahtumaan kirjaan. Sydäntä riipoo jokaisen hylättävän kuvan kohdalla, koska ne ovat sellaisia, joita kaikkien kyläläisten tulisi nähdä. Ehkä vastaisuudessa kyläkirjojen oheen saadaan

cd:t tai dvd:t, joihin kaikki kiinnostava saadaan mahtumaan.

Tarinoiden, tietojen ja kuvien kokoaminen ei olisi käynyt päinsä ilman sitä järjestelmällisyyttä, jonka kansalaisopiston piirinä koostuminen tuo. Vaikka kirjoittajat puursivat paljon omissa oloissaan, kokoontumisissa tehtiin työnjakoa ja pidettiin yllä kokonaiskuvaa siitä, mitä on koossa ja mitä vielä puuttuu.

Joku voi kuitenkin aiheellisesti kysyä, miksi aineiston kokoaminen kesti näin kauan. Minä kirjan toimittajana sanoisin, että prosessissa näyttää olleen aika paljon tyhjäkäyntiä. Piirin kokoontumisia on lukukauden mittaan loppujen lopuksi aika vähän ja yksi piiri-ilta on lyhyt. Yksittäisten kertomusten lukeminen piirissä on vienyt paljon aikaa mutta ei välttämättä selkeyttänyt kokonaisuutta.

Vastaisuudessa tämänkaltaisissa piireissä kannattaisikin edetä alusta pitäen systemaattisemmin ja määritellä

mitä tarvitaan sen sijaan, että vain katsottaisiin, mitä sattuu tulemaan. Kirjoitusten lukeminen ja arviointi piirissä ei ole tarpeen, koska toimitustyö on kuitenkin annettava ulkopuoliselle. Ulkopuolisen toimittajan värväminen kannattaa myös tehdä hyvissä ajoin, jotta hän pääsee antamaan apuaan sekä tekstien että kuvien kokoamiseen.

Tämä, pitäisikö muuten toimia nopeasti, on kaksipiipainen juttu. Kuten kirjassamme todetaan, perinteen keräämisessä ollaan aina myöhässä, koska ihmisiä tietoisena menee koko ajan manan majoille. Toisaalta harppoen kokoon kyhätty teos ei ole paljon arvoisen.

Oli miten oli, Uuran kirjaan on tullut runsaasti kertomuksia, joista koostuu ainutlaatuinen kuva kylän muinaisista vaiheista nykypäivään. Vielä kauan sen jälkeen, kun tekstiosan oli ilmoitettu olevan ”kiinni”, ihmiset soittivat ja kirjoittivat kokemuksiaan. Esimerkiksi Jorma Leinosen kertomus huutolaisuudesta oli

Matti Seppänen ja Pentti Leinonen valikoivat Uuran kirjaan vanhoja valokuvia. Kuva Anja Itkonen.

tervetullut; kaikkihan siitä ennen tiesivät, mutta kukaan ei ollut vielä kirjoittanut asiasta.

Jos kansalaisopisto järjestää kyläanne perinne- tai historiapiiriä, menkää sinne! Kirjoittakaa muistiin, mitä teille tapahtui lapsena, koulussa ja kotitöissä ja mitä kuulitte vanhemman väen kertovan. Mitä teillä oli päällä, mitä söitte ja mistä haaveilitte?

Tarinat, kertomukset ja kuvat kannattaa kerätä talteen juuri nyt ja kaikki vanhat ihmiset kannattaa jututtaa viimeistään nyt. Kylien maantieteellinen olemassa-

olo jatkuu, mutta jatkuuko niiden yhteisöllisyys ja kulttuurinen omaleimaisuus?

Valmistellessani tätä Uuran kirjaa olen usein miettinyt, miten erikoista on, että meidän pieni yhteisömme on yksilöitä ja pieniäkin sattumuksia myöten dokumentoitu. Ei mitään samankaltaista tapahdu suuren kaupungin lähion korttelille, jossa muutamassa talossa asuu sama määrä ihmisiä.

Anja Itkonen

S/S Kouta

Höyrylaiva järvellä kulkee, sää on mitä mainioin. Kymmeniä onkin meitä, laivassa näin matkoilla. Oulujärvellä ei tuule, onneksemme tyyntä on. Lehdestä näin mainoksenkin tästä laivarekkestä.

Höyrylaiva järvellä kulkee, uittoalus entinen. Uusittu on hieman sitä, tutka pyörii katolla. Halkoja ei enää polta, öljyllä se toimii nyt. Keittiössä kahvit myydään, sen saa aika halvalla.

Höyrylaiva järvellä kulkee, pian onkin Paltamo. Siinä pieni pysähdys, ja sitten pian takaisin. Joku puhuu ruotsiakin, turisteja matkass' on. Taisi joku saksalainen puhuaakin kieltänsä.

Höyrylaiva järvellä kulkee, matka mitä parhain on. Eipä ollut kovin kallis, teenpä myöhemminkin sen. Höyrylaivoja on vähän, tällä järvenselällä. Tämän lisäksi yksi ainoa, sekä höyryvene vain.

Simo V.

Tartu mikkiin piiristä

Näimme kansalaisopiston ilmoituksen Tartu Mikkiin piiristä ja päätimme porukalla käydä katsomassa millaista siellä mahtaa olla.

Ensimmäisellä kerralla harjoittelimme mikin käyttöä ja lauloimme karaoke-kappaleita mikkiin. Markku kertoi seuraavalla kerralla olevan kuva-arvoituksia. Jakaannuimme kahteen ryhmään, joille keksimme nimet. Kilpailu toimi niin, että viisi kuvaa liitettiin ko. lauluun ja tehtävänä oli keksiä kyseessä oleva laulu. Toinen tehtävä oli numerotehtävä. Numeroiden alla oli viisi sanaa, joista yksi punainen, jos löytyi punainen sana, vuoro siirtyi toiselle joukkueelle, jos numeron alta löytyi hyväksyttävä sana esim. miksi, piti löytää laulu jossa sana esiintyy, sai pisteen. Tehtävät eivät olleetkaan kovin helppoja ja syntyi pieni leikkimielinen kilpailutilanne ryhmien kesken.

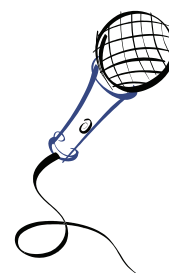
Mikkiin ovat tarttuneet Reijo, Arja, Hillevi, Ari ja Eija. Markku tarkkailee tilannetta.

Lauloimme lisäksi tehtävästä löytyneen laulun karaoke-versiona mikkiin. Huomasimme keväällä jo kehittyneemme arvoitusten ratkaisemisessa.

Tartu Mikkiin –piiri toimi mielestämme aivojump-

pana ja muistin kehittäjänä ja samalla se oli sosiaalista ryhmätyöskentelyä. Kiitämme Tanjaa ja Markkua mielenkiintoisten tehtävien laatimisista.

Toimeksi saaneena jutun väkiersivät Hillevi ja Arja

Senioreiden musiikkiliikunta

Kansalaisopistossamme on monenlaisten liikuntaryhmien joukossa toiminut jo vuodesta 2006 Senioreiden musiikkiliikunta. Se toimii myös Ristijärvellä.

Tämä liikuntamuoto on reipasta, rytmikästä ja hauskaa yhdessäoloa, jossa liikumme itsellemme terveyttä ja hyvinvointia. Nauramme joskus aivan katkeamispisteeseen asti, kun äkkiä unohtuikin mihin suuntaan koreografian mukaan piti mennä. Tässä liikunnassa ei ole yläikärajaa!

Senioritanssi (meillä nimi on muutettu musiikkiliikunnaksi) on ikäihmisille kehitetty eurooppalainen liikuntamuoto. Se sai alkunsa Saksassa v. 1970. Ohjelmissa on kullakin tanssilla oma luonne, nimi ja koreografia sekä musiikki. Suomessa oli v. 2010 noin 10 000 harrastajaa ja 500 toimivaa ryhmää. Vuonna 2007 täytti Suomen Kansainvälisen Senioritanssin Liitto ry 10 vuotta. Vuosittain järjestetään Euroopassa tanssitapahtumia, joihin voi halutessaan osallistua. Kainuussa seu-

raava yhteistapaaminen on toukokuussa.

Paltamon ryhmä perustettiin siis jo vuoden kuluttua siitä, kun Suomessa tämä liikunta aloitettiin. Kiitos idearikkaan ja monitaituri ohjaaja Anu Leinosen!

Tämä ”tanssi” ei siis ole perinteistä paritanssia, vaan usein mennään vain piirissä tai paripiirissä, jossa pari voi jatkuvasti vaihtua. Pojan ja tytön askelkuviot ovat erilaiset, mutta koska ryhmässämme ei nyt ole mukana poikia, olemme ratkaisseet tämän sukupuoliongelman näppärästi laittamalla ”pojalle” kaulaan värikkään huivin solmion asemesta.

Tähän harrastukseen ei tarvita mitään erikoisia vaatteita. Kiristämättömät ja joustavat arkivaatteet ja kevyet sisäkengät tai tosit riittävät. Varusteisiin ei siis tarvitse paljoa investoida. Musiikki koreografiaan on eurooppalaisperäistä, kuten nimistään voi päätellä, esimerkiksi Fröhlicher Kreis (iloinen piiri), Samba mixer siis

sambaa ja Blues-Korso... Myös omista kansantansseistamme peräisin olevat askeleet, kuten myös humpun, valssin tai vanhan sotitiisin askeleet rytmittävät menoa.

Tämä liikuntamuoto parantaa tasapainon hallintaa, jalkojen kuntoa, liikkumisen keveyttä ja ryhtiä. Polkuaskeleet ja taputukset ovat hyvää luuliikuntaa ja erilaiset liikkeet harjoittavat aivotoimintaa, koordinaatiokykyä ja askelkuvioiden muistaminen tuo haasteita ja rassaa muistia.

Ristijärven ryhmässä käy myös miehiä, mistäköhän johtuu etteivät Paltamon miehet ole uskaltaneet mukaan? Alkuvuosina meilläkin oli muutamia miehiä mukana.

Joskus katsottiin askelmitarilla tunnin aikana liikkujien askelten määrää ja saatiin lukemaksi jopa 4700 askelta. Joten tässä haastetta ensi syksyn ryhmiin. Hiki ja lämmin tulee tälläkin liikunnalla!

Irja Valtanen

Itsetehdyt tuoksuvat saippuat

Maaliskuuisena keskiviikkoiltana kokoontui ryhmä iloisia ja innokkaita naisia kokeilemaan jotain uutta ja mielenkiintoista tekemistä.

Maarit Leinonen Kainuun Pirtiltä tuli opettamaan kuinka helposti tehdään valmiista massasta erilaisia pallasaippuuita.

Saippuamassaan voi lisätä erilaisia tuoksuja värejä ja kotona kaapista löytyviä ”aineksia”. Käytimme tuoksuina mm. ruusua, laventelia, persikkaa, mansikkaa, hunajaa, omenaa ja suosittu

oli myös tervantuoksu. Saippuamassaan voi lisätä esim. kahvinporoja, merisuolaa, erilaisia juures ja sitrushedelmäraastetta, hiutaleita, siemeniä, kuivattuja yrttejä sekä kukkia.

Muutama tunti vierähti tosi nopeasti mukavassa touhussa ja seurassa.

Saippuamassaa oli mahdollista ostaa mukaan ja sitten voimmekin inspiroida kotona vielä lisää

Sari ja Olga

Sari ja Päivi saippuanteko puuhissa

Kaikki on kulttuuria!

Suuri kiitos, Paltamon historiaa talteen kerääville, Hannu Romppaiselle, Jorma Keräselle ja Sari Leinoselle, kylä- ja kulttuuriyhdistyksille, unohtamatta kansalaisopiston ja kunnan panosta, historiallisten arvojen nostatuksesta ja talteen keräämisestä Paltamossa.

Tämä vuosi on Paltamossa todella kulttuurivuosi; Paltamon kirjaston siirtämisestä Paltaniemeltä Kiehimään tuli kuluneeksi 100 vuotta vuoden vaihteessa. Paltamon lukion ja Kotiseutumuseon avaamisesta tulee syksyllä 50 vuotta. Lisäksi Paltamon vuoro on järjestää erillisinä Kainuun kulttuurirahaston juhla ja Kainuun kulttuuriseminaari toukokuussa sekä Kainuun maakuntajuhla elokuussa. Kainuun asutuksen muistomerkin paljastuksesta tulee kuluneeksi jo 60 vuotta elokuussa ja sen kunniaksi muistomerkki tullaan kunnostamaan maakunnan ja

kunnan yhteistyönä. Lisäksi Paltamossa on jo vuosittain perinteiksi tulleet kaksipäiväiset Norssikarnevaalit toukokuussa ja Paltamo –päivät heinäkuun alussa. Juhannusaattona ja heinäkuun ensimmäisenä viikonloppuna esitetään Melalahden laivarannassa Keijo Korhosen kirjoittama ja Anita Korhosen ohjaama näytelmä JATKOSOTAA (Melalahti Akatemia täyttää tänä vuonna 10 –vuotta). Paltamon kesäteatterin esitykset ovat heinäkuulla. Paltaniemi – Eino Leino talon kirjallisuuspäivää (ent. Paltamon kyläkeskus) vietetään Paltamo –päiviä seuraavana viikonloppuna. Kuhakunkku –vetouistelutapahtuma ja Hakasuon Tervaa-Rautaa-Rosvoja tapahtuma Hakasuon myllyllä ovat heinäkuun lopulla. Metelin Kanervassa saamme ihailta jälleen tasokasta näyttelyä kesäaikana. Käykääpä paltamolaisetkin katsomassa, kun kauempaakin

tullaan ihan linja-autoittain asioikseen.

Heljä Pylvänäisen ja Vesa Hyyryläisen ansiosta Eino Leino on noussut uudelleen Nocturne –projektin jälkeen kukoistukseensa ja Eino Leinon tiedostaminen paltamolaisena on tullut laajempaan tietoisuuteen. Heljältä ja Vesalta on ilmestymässä Aurinkolaulu –levy, jonka ilmestymistä juhlistamme Paltamo –päivien aikaan osallistumalla julkistuskonserttiin Kajaanissa. He esiintyvät myös Paltamo –päivillä. Paltamon Pelimannien kaksi viimeisintä konserttia olivat todella tasokkaita. Toivottavasti heiltäkin tulee levy jatkossa. Niin Vesaa ja Heljää kuin Paltamon Pelimannejakin on ilo esitellä koko Kainuun kulttuuritapahtumissa Paltamossa.

Tervankuljetus, joka loppui 1912 Kiehimänsuun kaupahuoneen sulkeuduttua (www.tervantie.fi) ja Ki-

vesjärven merirosvot –jotka riehuiivat 1860 –luvulla Oulujärvellä, ovat asioita joita tulisi Paltamossa nostattaa.

Hyvä alku jo on....Paltamolainen Pekka Kämäräinen on kirjoittanut musiikinäytelmän sekä erillisen lyhyemmän lauluesityksen Kivesjärven rosvoista ja tehnyt sanat 15 kappaleeseen. Sävellykset on tehnyt paltamolaisyyntyinen Vesa Pisto. Alkuun ajatuksena oli, että näytelmä saataisi jo tänä kesänä esitettäväksi esim. kesäteatterissa, mutta päädyimme ottamaan ”aikalisan”, eli ei pilata kiireellä hyvää tuotosta. Jo loppuvuonna irronnee lyhyempiä lauluesityksiä esitettäväksi esim. Musiikki Kapareelta. Laajempaan tavoitteena on tuotteistaa Terva sekä Kivesjärven rosvo ja muita paltamolaisia perinnetaruja esiintyjäryhmille esitettäväksi Paltamossa, Kainuussa ja maakunnan ulkopuolellakin.

Paltamon kulttuuritarjontaan on suuri merkitys kansalaisopiston opiskelijoiden esiintyjäryhmien esityksillä ja opiston järjestämällä tapahtumilla, kirjaston tempauksilla sekä seurakunnan tapahtumilla. Kolmannen sektorin kanssa tehdyn yhteistyön avulla kulttuuritapahtumien tarjonta on ollut monipuolista ja tapahtumia on voitu laajentaa. Heidän apunsa tapahtumien järjestelyissä on todella merkittävää esimerkkeinä mainittakoon Paltamon Työvoimatalo, Paltamo Seura, MLL, Paltamon kesäteatteri ja Musiikki Kaparee sekä Meteli seis.ry., Melalahti –akatemia ja kyläyhdistykset... listaa voisi jatkaa vaikka kuinka pitkälle.

Kaikki on kulttuuria norssi-isännän mielestä.

Päivi Soldatkin
norssi-isäntä 2011

Pahviset virsut ja kontti

Minulta pyydettiin kirjoitusta kansalaisopistosta. En ajatellut tehdä mitään vakavaa, tavanomaista se-lostusta. Ensimmäinen oma muistoni kansalaisopis-
tosta on 40 vuoden takaa, jolloin meidän kylällä oli tuohityökurssi. Tuohitahan meillä ei ollut mutta aivan oikealla tekniikalla tehtiin noin sentin levyisestä hopeanvärisestä pahvista virsu ja pieni kontti. Ne ovat minulla tallessa vieläkin.

Nyt olen ollut mukana musiikkiryhmässä ja sen innoittamana kirjoitan tähän erään 30 vuotta sitten levytetyn laulun sanat. Dave Lindholm Aino-levyltä löytyy hyvin suosittu kappale ”Pieni ja hento ote”. Instrumentteina on lempisoittimeni sello ja toisena sähkökitara. Etenkin sovitusta tekee tuosta kappaleesta oikean helmen laulujen joukossa:

*Pidin siitä mistä kerroit,
ihmisestä joka halusi
muistoksi talon
Pidän siitä miten kerrot
asioita tunteita
Pidän siitä mitä teet, teet
sen kauniisti ja hyvin
Sinä yllätät kaikki paitsi ne
jotka tietää*

*Pieni ja hento ote ihmisestä
kiinni
Aivan sama tunne kuin
koskettava tuuli
Pieni ja hento ote - siinä
kaikki*

*Olemisen riemu ei ravistele
olkapäitä
Runoilijan kehto ei ole
ruusuista tehty koskaan
Hiljaisuuden huntu ei
milloinkaan petä kuulijaa
Mikä nämä yhdistää?
Rakkaus suureen elämään*

Pieni ja hento ote...

*Turhanpäiväinen älykkyys
syö ihmistä rotan lailla*

*Miten kaikki voi olla
valmista kun ei ole edes
tehty mitään?
Miten niin jalat maassa?
Oletko nähnyt kenenkään
kävelevän ilmassa?
Pidän sinusta siinä
kaikki. Pitääkö se todistaa
tuhansilla sanoilla?*

Pieni ja hento ote...

*Valoa ja pimeää, ei siin ole
mitään luonnotonta
Kummassakin laulussa
hyvä tunne kasvaa ja kasvaa
En pidä siitä että
siirtyminen vaatii mahtavia
tekoja
Sateen jälkeen hiekkatiellä
kauneus hehkuu ja
kumartaa syvään*

Pieni ja hento ote...

Riitta-Liisa Oikarinen
Ristijärveltä

Viulunsoittaja katolla

Viulunsoittaja katolla on ollut ja on monen mielimusikaali. Tänä Ristijärven eläkeläiset ovat palanneet muistoissaan 15 vuoden taakse. Silloin sitä vauhdikkaasti ”ristijärveläisittäin” esitettiin naapureissakin Paltamon kansalaisopiston musiikin opettaja Monika Karmin johdolla. Viulunsoittajana oli mestaripelimanni Rissan Lassin sisko Virtalan Kerttu. Eläkeliiton Ristijärven yhdistyksen aloitteesta – aktiiveina Eeva Kemppainen ja Leena Huusko - on sovittu hankkeen vetämisestä nyt kimpassa kansalaisopiston kanssa. Vauhdikas Markku Korhosen vetämä ensitapaaminen oli jo 13.3. vauhdikas. Hyrynsalmeltakin oltiin mukana. Musikaalista esitetään kaikki laulut ja musiikki, mutta puherooleista esitetään Teuvo Väisänen tekemä lyhennelmä ”viulunsoittaja katolla Ristijärveläisittäin”. Nyt on menossa roolihaamojen ”etsintä” ennen aktiivisten harjoitusten alkamista tulevana syksynä. Tulkaa ihmeessä joukolla mukaan.

Ruusa Kemppainen

Rikas mies jos oisin

musikaalista Viulunsoittaja katolla

Yhdysvaltalaisen säveltäjän Jerry Bock'in (s. 1928) ensimmäinen menestysmusikaali oli *Mr. Wonderful*, mutta vasta v. 1964 New Yorkissa kansainvälinen *Fiddler on the Roof* eli *Viulunsoittaja katolla* nosti hänet maailmanmaineeseen. Suomen esitys oli 1967 Helsingin kaupunginteatterissa, jonka ohjelmistossa se pyysi nelisen vuotta ja esitettiin tänä aikana n. 450 kertaa. Tämä laulu kuului näyttelijä Ujas Kandolinin esittämään maitomies Tevjen rooliin.

JERRY BOCK
Sov. O. H.

”Istuen kuntoon keho ja mieli”

Kansalaisopisto tuo ohjelmaa päivittäin myös ikäihmisille Päiväkeskus Kanerva-

Piirit ovat hyvin pidettyjä ja niitä odotetaan innolla, jopa niin, että päiväohjelma suunnitellaan niiden mukaan.

Iän myötä elämän tilanteet muuttuvat, mutta se ei muutu, että *saa hyvän mielen tunteesta; minä pystyn, osaan ja kykenen*. Piirien vetäjät ovatkin suunnitelleet ohjelmat tämän huomioiden.

Maanantaisin on laulupiiri Korhosen Markun johdolla,

jossa raikuvat niin vanhat iskelmät, sota-ajan laulut kuin kansanlaulutkin.

Tiistaisin ja perjantaisin on vuorossa Leinosen Anun tuolijumppa mm. ”kissan uittoineen”

On ihana huomata kuinka liikunnallista kehitystä tapahtuu viikoittain ja asiakkaat saavat piireistä voimavaroja jopa niin, että voimistelevat kotonakin.

Keskiviikkoisin ja torstaisin vuorossa on Homasen Tapanin taidepiiri, joka se vasta varsinaista terapiaa onkin, silloin saa voimavaroja niin

mieli kuin sielukin. Lopputuloksena kamalan sotkun lisäksi on taidetta koteihin.

Ryhmässä tekeminen on aina helpompaa ja antoisampaa kuin yksin pakertaminen,

On kiitoksen paikka Kansalaisopistolle ja ohjaajille, että ikäihmisille on järjestetty tällaista ohjattua toimintaa.

Lauletaan yhdessä Markun kanssa

Kurssilaiset esittelevät taideteoksiaan

Tuolijumpan päätteeksi valssin tahdissa keinahdellen

Meteli seis – näyttely avautuu yleisölle kesäkuussa

Wanhat lelut ja kipsiset lapset esiintyvät jälleen kesänäyttelyssämme. Yhteydenotot eri puolilta Suomea ja jo ensi kesäksi varatut vierailuajat ovat tuoneet uutta näyttelyittemme järjestämiseen. Kerrottakoon, että Suomessa on perustettu viime aikoina lukuisia lelu- ja nukkemuseoita – Porvoossa, Suomenlinnassa ja Aira Samulinin Hyrsylänmutkan lelukokoelma lienevät tunnetuimpia. Helsingin taidemuseon näyttely Lelun lumo vie katsojat aikamatkalle lapsuuteen Tennispalatsissa 20.5. saakka. Tukholmassa järjestetään suurella menestyksellä valtavia vanhojen lelujen messuja ja myyntinäyttelyjä, joissa kansa kerää ”kadonnutta lapsuuttaan”. Näyttelyt ovat suosittuja erityisesti it-alan ihmisten ja monenikäisten keräilijöiden keskuudessa. He etsivät ilmiselvästi omia ja vanhempiensa lapsuutta ja lapsuuden juuria.

Meteli seis – kesänäyttely on tietojemme mukaan ainoa Pohjois-Suomessa oleva näyttely, jossa näitä lapsuuden haaveita voi käydä katsomassa. EILISEN LAPSET ja LEIKITYYT LELUT - näyttelyssä voi kaikessa rauhassa käydä tutustumassa, oliko minulla juuri esillä olevan kaltainen lelu tai onko näyt-

telyssä oleva nukke tai nalle sellainen, jolla jo mummoni on lapsena leikkinyt. Kokoelmamme ovat uudistuneet uusilla aarteilla, koska mm. Suomen antiikkikauppiat muistavat meitä eri messuilla panemalla syrjään meille tulevia kipsilapsia, nalleja ja leluja. Kipsitaide- teoksia näyttelyssä on jo n. 600 kpl. Myös nalle- ja nukkekokoelmat ovat kasvaneet siinä määrin, että tarkkaa lukumäärää emme vielä tällä hetkellä tiedä, koska esineet etsivät vielä paikkaa ja ovat varastoituna laatikoihin. Sen voimme kertoa, että paljon niitä on. Kaikki ovat vanhoja ja uskomme, että jokainen kävijä löytää jotain nostalgista, lapsuuteen liittyvää ihasteltavaa ja muisteltavaa.

Uutena ja vanhan trendikkäänä tulevat olemaan vanhat peltilelut, puuautot, nuket ja pikkutyttöjen kotileikkikalut. Leikkilisesti voisikin sanoa, että tule meille Meteliin leikkimään. Mutta kun esillä olevilla leluilla ei voi enää leikkiä, koska ne ovat leikittyjä leluja ja jo museoesineitä. Kauniita muistoja niistä saa kyllä katselemallakin. Wanhat lelut ovat maailmalla tällä hetkellä suurta muotia, mutta niistä ei ole enää runsaasti saatavilla. Meidän ja teidän onneksi Meteliin niitä on tullut.

Kipsilapset ”Kaverukset” 1920 - 30

**EILISEN LAPSET
JA
LEIKITYYT LELUT -näyttely**
Metelin Kanerva, Golfie 3
26.6. - 29.7.2012
tiistaista sunnuntaihin klo 12 - 18

Tervetuloa tutustumaan!
Meteli Seis ry.

Rummuttava apina ja länkkäripoika 1950-luvun japanilaisia peltileluja. (toimii) Kuvat Eija Homanen

Olemme kaikki 1900-luvun alkukymmeniltä ja asumme Kanervassa Eilisen lapset -näyttelyssä

Sähkömies

Sähköllä nyt toimin kyllä,
tahdistin on rinnassa.
Sydän oli liian hidas,
täytyy vähän nopeuttaa.
Sähkömieskin minä olin,
eläkkeellä nykyään.
Medtonic on hyvä laite,
ei paina paljonkaan.
Laite kestää monta vuotta,
sitten täytyy uusia.
Saapa nähdä, mikä tauti,
tässä iskee myöhemmin.
Nykyään on lyhyt aika,
sairaalassa maata vaan.
Magneetteja pitää väistää,
eipä ihan lähelle.
Pyöräytä ei enää mua,
siitä olen iloinen.
Kävelläkin jaksan kyllä,
kuten aina ennenkin.

Simo V.

Baletissa on hauskaa.

Siellä opitaan uusia tansseja. Siellä on monia kivoja tanssiliikkeitä. Liikkeet ovat joskus helppoja ja joskus vaikeita. Tuumin ensin, että baletissa ei olisi kivaa, mutta loppujen lopuksi siellä on ihan kivaa. Baletissa kivoin tanssi on pallo tanssi. Hyppynarulla on myös kiva hyppiä. Jouluesitys oli kiva. Olimme tonttuja ja tanssimme pallotanssin. Galina on kiva ope.

Neea Rautiainen 7 v.

Harrastamme balettia tiistaisin Koulukankaan salissa klo 16.35-17.35. Olemme käyneet baletissa syksystä asti. Baletti on kiva harrastus. Galina on hyvä opettaja. Olemme tehneet baletissa erilaisia liikkeitä ja hyppineet hyppynarulla. Yleensä me hypitään hyppynarulla, tehdään tankoharjoituksia, venytellään ja tanssitaan monenlaisia tansseja. Meillä muun muassa on hyppynarutanssi, tamburiinitanssi, balettianssi ja kesädisko. Meidän mielestämme paras on kesädisko.

Suvi Leinonen 11 v. ja
Ella Rautiainen 10 v.

Venemetsä Tervantiellä

Olen pohtinut pitkään asiaa, joka on ollut mielessäni siitä asti, kun 90-luvun puolivälissä lavastin Paltamon kesäteatteriin Tukkihoella näytelmän ja samana vuonna myös Havukka-ahon ajattelijan. Molempien näytelmien lavastuksissa käytin paltamolaisia tervattuja, käytöstä poistettuja veneitä. Vielä nytkin itserakkaan onnellisena muistelen, miten upeaksi kriitikot eri valta-lehdissä kehuivat rakennelmaani; veneistä tekemäni hanhet, jotka kaulat ojolla kurkottavat korkeuksiin. Annoin teokselle nimen Tervahanhet. Tälläkin hetkellä teoksen veneet ovat pystyssä kesäteatterin alueella.

Viime syksynä saamani tiedon mukaan veneet tulisi poistaa alueelta kuntansa ja alueen uusien katsomojen lavarakennelmien tieltä. Tervahanheni ovat siis etsimässä uutta "laskeutumispaiikkaa". Ovathan ne ihasuttaneet ja kummastuttaneet teatterivieraita alueella jo vajaat 20 vuotta. 90-luvun puolivälissä ne meinasivat lähteä Kansallisoopperaan Paavo Nurmi teoksen lavastukseen. Teosta esitettiin

Olympiastadionilla ja sen lavasti Kati Luukka. Tein tuolloin Katin kanssa yhteistyötä tarpeistotoimittajana. Nähtyään veneteokseni hän oli jo tilaamassa vaunuja Paltamon asemalle veneiden Helsinkiin kuljettamista varten. Kuitenkin ne jäivät Paltamoon, koska olinhan luvannut erälle vanhalle kalastajalle pitäväni huolta hänen työkalustaan ja antavani sille arvoisensa vanhuuden. Tämäkin venevanhus on vielä varsin kopakassa kunnossa kesäteatterin kaivon vieressä. Mankisen Jorma varmasti muistaa tapauksen, koska hänen autollaan kyseistä "kaunotarta" haettiin Pehkolanlahdesta.

Nyt siis etsin uutta paikkaa teokselleni. Näillä näkymin hyvä ja näyttävä paikka sille on löytynyt. Se kasattaisiin kunnostettuna ja tervattuna valtatie 22 – Tervan tien välittömään läheisyyteen ohikulkijoiden ihailtavaksi. Mielestäni teos liittyy ideaaltaan kiinteästi Paltamoon. "Kainuun kulta" terva kuljettiin ennen vesiteitä pitkin "Paltamoilla" eli tervaveineillä tervahoviin Ouluun ja jokainen paltamolainen

kai muistaa mitä kuntamme vaakunassa kuvataan?!? Kai ne veneitä ovat.

Teos tulisi kunnostaa ja kuljettaa kokonaisuutena lopulliseen sijoituspaikkaan Meteliin kunnan omistaman puistoalueen metsän reunaan, jossa se tervehtisi ja ottaisi vastaan mm. golfkeskuksessa vierailevat matkailijat. Teoksen ohi mentäisiin myös Kainuun hienoimpaan satamaan, josta veneet Kainuun merelle edelleen lähtevät. Ilokseni voin jo nyt todeta, että siirtoon, tuunaukseen ja teoksen pystytytyöhön olen saanut työvoimatalon johdolta myönteistä palautetta.

Lavastuksia on ennenkin tehty kiinteiksi ympäristöteoksiksi. Samoihin aikoihin kun veneet olivat kesäteatterin maneesilla lavasteena, rakensi Reijo Kela Oskarin kynnös tanssiteoksen lavastuksen Suomussalmen pellolle. Ne vierailivat Senaatintorilla ja palasivat sieltä Suomussalmen suolle. Siellä suolla ne "turvepää" - Hiljainen kansa edelleen ovat ja niitä tullaan kaukaakin katsomaan.

"Tervahanhet" Kurkotus korkeuksiin, viimeinen lähtöselvitys. Kuva Eija Homanen

Toivon myötämielistä suhtautumista suunnitelmaani. Mikäli joku omistaa kauniisti vanhentuneen tervattun veneen, jonka soutelut ovat ohi, otan sen mielelläni teokseen vastaan. Veneitä on ennestään kymmenen ja lisää sopii. Tarkoitus on,

että jatkossa metsä kasvaa uusilla veneillä ja entisiä huonokuntoisia uusitaan.

Tapani Homanen
lavastaja kuvataiteilija

Harrastukset tekevät ihmisestä onnellisemman

Olen tehnyt työtä tanssinopettajana Paltamon kansalaisopistolla yli 10 vuotta, mutta lähinnä aikuisten parissa. Viime keväänä Anu Leinonen kysyi minulta alkaisinko opettaa Paltamon lapsille balettia? – Miksipä ei? vastasin.

Syksyllä ryhmät olivat jo koossa. Niin se on lähtenyt sujumaan... Lasten ryhmiin opettaminen on tuonut piristystä. Syyskauden sitkeän harjoittelun tuloksena esiinnyimme kansalaisopiston iltamissa joulukuussa. Keväällä olemme jatkaneet tutustumista balettiin ja opettelleet uusia tansseja. Esiinnyimme Yksinlaulukonsertin yhteydessä pe 4.5. Korpitien koululla. Tervetuloa katsomaan!

Tanssin maailma johdattaa lasta ymmärtämään liikukumisen ilon merkityksen. Tanssi auttaa lasta tutus-

tumaan omaan kehoonsa ja sen mahdollisuuksiin. Tanssien lapsi liikkuu omaehtoisesti sekä ohjatusti ja samalla mielikuvitus kehittyy, lapsi kokeilee ja luo itse, ilmaisee tunteuksiaan ja kokee elämyksiä ja löytää luonnollisen kontaktin ryhmän jäseniin. Pyrinkin esittelemään lapsille tanssitaidetta mahdollisimman laajasti. Tärkeintä on rohkaista lasta omaehtoiseen tanssiin ja herättää elävä ja säilyvä kiinnostus tanssiin harrastuksena ja esittäjänä taiteena.

Omasta kokemuksesta kerroin, että aloitin tanssiharrastuksen jo ala-asteella. Koulun loputtua opiskelin pari vuotta kulttuuriammatinopistossa. Saatuaani diplomin käsiini vei vielä kaksi ja puoli vuotta ennen kuin olin ammattitanssija. Vasta tämän kokemuksen jälkeen ymmärsin, että halusin olla

tanssinopettaja. Kulttuuri- korkeakoulussa Venäjällä (opintovuodet 1974 – 1978) opin, että harrastukset ovat vakava ja tärkeä asia niin aikuisille kuin lapsillekin. Harrastukset tekevät ihmisestä onnellisemman! Tämän johtoajatuksen mukaan olen aina tehnyt omaa työtäni ja haluan uskoa, että olen onnistunut.

Muutin Suomeen vuonna 1994 ja olen kotiutunut ja viihtynyt mukavasti. Harrastan piirustusta ja akvarellimaalausta, nahka- ja turkisompelua sekä koneneulontaa.

Oppitunteja pidän Paltamon ja Kontiomäen lisäksi Sotkamossa ja Kuhmossa.

Galina Ermakova

Pikkuballeriinat Neea Rautiainen ja Sini-Minea Leinonen
Kuva Anne Keränen

Kaikki isäni hevoset

1. osa

Tämä muistelu isäni hevosista ajoittuu vuosille 1949-1959. Hänellä ehti olla kymmenen vuoden aikana neljä hevosta. Alussa hevoset vaihtuivat tiheään ennen Liinua, joka soveltui niin talvisavotoihin kuin maataloustöihin kesällä. Silloin hevoselta vaadittiin sitkeyttä ja hevonen oli lujilla. On turhaa romantisoida sitä aikaa ja haaveilla paluusta luomutalouteen, jossa hevonen korvaisi jälleen koneet. Monesti hevosten kohtelu oli suoranaista eläinrääkkäystä, kun savotoissa tunnottomat kuskit kilpailivat suurimmista ajomääristä ja tileistä. Iloitsen, että on tapahtunut kehitystä ja hevonen on saanut oman arvonsa lemmikkinä, ratsuna ja ravurina. Jotkut eivät hyväksy hevosten käyttöä raveissa, kun ajuri "pakottaa" hevosen äärisuoritukseen rahan vuoksi. Luulen kuitenkin olevan mahdotonta kouluttaa hevosesta kilparavuria, ellei sillä ole luontaista halua ja kilpailuviettä.

Urpo

Isä osti Urpon Melalahden Järvelästä. Urpo oli silloin ns. rekiveto; ensimmäinen vuosi ajossa. Oli hyvä, että hevonen oli opetettu reen eteen, sillä Urpo-ruuna joutui heti ensimmäisenä talvena tosi töihin, savottaan. Me lapset odottelimme innokkaina lumen tuloa ja päästäisiin ajamaan heiniä ladosta, kotipellon laidasta. Se sujuikin hyvin ja sitten odotettiin jättien vahvistumista, että päästäisiin hevosella kauppaan järven yli.

Lokakuun markkinoilta isä osti uudet valjaat Urpolle; nahkaiset mäkiyöt, suitsiremmet, päätset ja sitolkan. Myös selkätiuku ja aisakello sekä sukia hevosen harjaamiseen oli repussa. Isä sanoi, että ilman tiukuja ajetaan vain ruumissaatossa.

Marraskuussa jäät jo kantoivat hevosen. Haimme isän kanssa puolen kilometrin päässä olevasta saaresta heinäkuorman. Jää rasahteli menomatkalla ja isä katsoi varmemmaksi ajaa palatessa rantoja pitkin ja ylittää salmen kapeimmasta

kohti, jossa vettä oli vain puoli metriä. Rannoilta jäät olivat kuitenkin ojansuissa heikompia ja hevosen jalka upposi muutamassa kohti jään läpi. Siinä ei käynyt sen kummemmin.

Sitten sattui jännempi tapaus. Isä oli mennyt käymään Kajaanissa ja oli käskenyt tulla Hakasuon pysäkillä häntä junalle vastaan. Setä Heikki, minä ja Juho, minua pari vuotta nuorempi veljeni, lähdimme isää vastaan. Alkoi jo hämärtää, kun Heikki ohjasi Urpon järven jäälle. Jää oli aivan paljas, kaljamalla. Aluksi hevonen käveli rauhallisesti. Sitten Heikin nykäistyä suitsista, Urpo lähti juoksuun, joka yltyi villiksi laukaksi. Hevonen säikähti tummaa, liukasta jäätä ja meillä tuli hätä käteen. Heikki ohjasi kohti läheistä saarta, jossa ajatteli hevosen talttuvan tuntiessaan kiinteää maata jalkojensa alla.

Vähän ennen rantaa hevonen kuitenkin kurvasi kohti järven selkää sillä seurauksella, että reen takajalukset iskivät rantakiviin ja keskipakovoima heitti minut ja Juhon rannalle. Meille ei käynyt kuinkaan, vaan lähdimme juoksemaan karkulaista kiinni. Hevonen ei ehtinyt kauaskaan, kun kesällä tylsyneet kengän hokat luistivat ja Urpo liukastui ja kaatui kyljelleen, luistaen jäällä kymmeniä metrejä ennen kuin vauhti pysähtyi. Juoksimme pian välimatkan kiinni ja Heikki oli jo yrittämässä saada rinnusta auki, sillä hevonen oli vaikeassa asennossa länkien kuristaessa kaulaa. Heikki käski Juhon mennä hakemaan naapurua, Kangasniemen Hemmiä, apuun. Juho lähti, mutta olimme saaneet hevosen jo riisutuksi aisoista, kun Hemmi tuli. Totesimme miehissä, että oli paras taluttaa hevonen takaisin kotiin ja luopua isän hausta. Reki liukui helposti lumettomalla jäällä.

Isä oli ihmetelty laskeutuessaan junasta, missä hakijat viiptyvät. Sen kolmen kilometrin matkalla oli käynyt mielessä monenlaista onnettomuutta ja, kun oli tullut kotikartanolle, oli kävellyt suoraan talliin ja nähnyt Urpon seisovan rauhallisesti

soimessaan, todennut vain, että panehan Urpo maata. Urpo oli hörähtänyt vastaukseksi ja kaikki oli hyvin.

Kerroimme isälle koko seikkailun. Hän oli tyytyväinen, että olimme toimineet oikein ja sanoi ostaneensa Urpolle uudet kengät, jotka hän huomenissa vaihtaisi. Isä sanoi vielä, että laitetaan muutama hokkinaula niin rupeaa pysymään Urpo jaloillaan.

Isä oli tehnyt hankintakaupan metsäpalstaan, joka oli tullut asutustilan kaupassa valtion pakkolunastamasta naapurin metsästä, heidän Amerikkaan muuttaneiden sisarusten osuudesta. Metsässä oli kaksi miestä sahaamassa tukkeja, mutta isä laski, että ne ennättää ajaa kevättälvella, ja antoi Urpon lainaksi Korvan Einarille, jolla ei ollut hevosta. Einari savotoi Urpolla sydäntalven Kontiomäellä. Näin Urpo pääsi heti tienamaan, vaikka olikin nuori savottaan. Hyvin Urpo oli kuitenkin pärjännyt, sillä kun Einari tuli kevättälvella tekemään tiliä isälle, ja miehet ottivat vähän savotan harjakaisia, kehui Einari Urpon maasta taivaisiin. - Se on kuin ihmisen ajatus! hän sanoi. - Se ei revi vehkeitä rikki vaan oottaa, että kuski pääsee rekeen ja lähtee rauhallisesti vetämään kuormaa. Semmosen hevosen kun saisi!

Urpo oli koko talonväen mieluinen lemmikki ja suru olikin suuri, kun isä vaihtoi sen yllättäen Vappuun.

Olavi Leinonen

Potut pottuina

Peruna (*Solanum Tuberosum*) on suomalaisten perusruokaa. Sen ravintokoostumus on erinomainen. Siinä on runsaasti C-vitamiinia ja kivennäisaineita. Syömme sitä henkeä kohti vuosittain noin 50-70 kg.

Se on hallanarka kasvi. Pitäisi myös perunapellon paikka vaihtaa usein, koska se köyhdyttää maaperän. Lisäksi maalevintäiset taudit voisivat lisääntyä.

Peruna on tullut Eurooppaan Argentiinasta, Etelä-Amerikasta. Saksalaiset syövät niitä paljon. Eräällä vanhalla perunalajikkeella onkin saksankielinen nimi: Eigenheimer. Myös suomenkielisiä nimiä on runsaasti: Tanu, Jaakko, Timo, Tuomas ja Sanna. Rekord-lajike on parhaasta päästä.

Pienin perunapello, jossa olin kuokalla nostamassa perunoita, oli kooltaan 2+3 metriä. Pottuja lähti pari ämpärillistä. Se oli eräällä Paltamolaisella.

Isoin pelto, jossa oli töissä vuosia sitten, oli Melalahdessa. Ajattelin, että toista päätä ei näe kuin kaukoputkella. Se oli parisataa metriä pitkä ja myös aika leveä. Perunannostokone oli jo kääntänyt pari penkkiä. Olin aamupäivän ihan yksin töissä ja ajattelin, että täällähän menee iäisyys pottuja nokkiessa. Tuli onneksi lisää porukkaa, mutta töitä riitti kolmeksi päiväksi. Lisäksi oli pienempi pelto maantien toisella puolen.

Vielä suurempia pelloja olen nähnyt Pohjanmaalla, Yli- ja Alahärmän välillä. Siellä näkee myös latoja runsaasti. Televisiosta olen nähnyt entisen Neuvostoliiton alueella olleita isoja pelloja. Myös Pohjois-Amerikasta on tullut televisiossa isojen peltujen kuvia.

Perunanistutus on vaarallista hommaa. Kerran käytin käsiauraa eräessä naapurissa Melalahdessa. Pello ei kovin iso ollutkaan. Emäntä veti ensin auraa, ja minä olin takana sarvissa. Pello oli aika kivinen. Emäntä oli kesävaatteissa. Huomautin pöljyyksissäni: - Onpa seksikäs perä! - Höpsis, tule sinä vetämään! Emäntä kieltäytyi vetämästä ja tarttui auran sarviin. Itse aloin hevoseksi. Oli onneksi myötämäki. Pian kuitenkin auranterä tarttui kiveen kiinni, ja vetäisin rutkasti. RÄMSIS! Auranterä oli hitsattu huonosti kiinni, joten se irtosi, ja lensin mahalleni peltoon. Silmälasini lensivät kivikkoon ja särkyivät. Niillä ei ollut vakuutusta, joten pottuhommat tulivat kalliiksi!

Simo V.

Harrastukseni

Hengitän metsässä vapaammin, hiihdellessäni aivan yksin.

Metsä rauhoittaa mieleni.

Jo nuorena tyttönä tykkäsin hiihtämisestä.

Meidän koulun lähelle oli tehty hiihtolatuja.

Ne olivat kolmen ja viiden kilometrin pituisia.

Ei niitä ollut tehty millään latukoneella, vaan suksilla hiihtämällä vain.

Ladut kiertelivät Männikön talon takan olevalla suolla ja harvassa männikkömetsässä lähellä olevalla kankaalla.

Usein illalla ja sunnuntaisin kävin kiertämässä niitä valmiita latuja.

Joskus oli ohut lumisade ja lauha ilma hiihdellä.

Pikku pakkaneenkaan ei haitannut. Silloin oli kaunis ilma ja raikas sää.

Aurinko paistoi ja ajatus lensi. Siellä sai kaikessa rauhassa ajatella omia ajatuksiaan.

Joskus laulelin jotain mukavaa laulua, joka sattui muistumaan mieleeni.

- Maassa on jänöjen tallaama tie, satujen maahan polku vie. Toinen hyvä laulu oli

Hanki kun soita ja harjuja peittää. Oli niitä lauluja muitakin.

Hyvällä muistelen niitä nuoruuden ajan hiihtolenkkejä.

Siiri Kovalainen

Kevätherättelyä...

Luonto antaa,
hoitaa,
ravitsee,
lääkittää.

Kevät onkin heräämistä,
virkoamista,
puhkeamista,
kasvamista.

Ensimmäinen leskenlehti,
ihana keltainen
pehmoinen
toivottaa kaikille
hyvää huomenta
talven jälkeen...
kaikilla kielillä.

Aamukasteen
ja sumusateen jälkeen
ilmestyy vihreä vehreys
valon siivittämänä.
Nokkonen, voikukka
ja raparperi
kilpailevat
kevätherkkujen sarjassa,
pistäen parastaan,
raviten ja vahvistaen.

Muuttolintujen konsertit
aamuin, illoin, puolipäivin
ja yömyöhään
hivelevät heräilevää
ihmismieltä.
Kiireiset pesäpuhat
lupaavat lisää
ihastelun ihmeitä.

Luonto herättelee
omalla tavallaan
uuteen hetkeen...
Kiitoksin saamme nauttia
tässä ja nyt !

Marja Leskinen

Aprilli

Lumi sulaa. Se painuu, samalla kun
se hikoilee, maan kuorta vasten.
Raskaana ja märkänä.
Elämä likoaa lumen alla, kovan,
kylmän, niljakkaan maankuoren päällä.
Mitä jää jäljelle?
Virttynyt nahkariepu?
Silmäkuopat täynnä jäävettä,
kuravesi huuhtelee sydämen,
keuhkot ja vatsan.
On niin paljon kuollutta kudosta.
Mihin siemenet kylvetään?
Hampaisiin? Kynsien alle?
Silmäripsiin, hiuksiin?
Missä uusi elämä alkaa?
Lintujen laulussa, metsän mahlassa,
tuulen tuoksussa, sateen sinessä,
auringon paisteessa.
Ihminen herää, aivan kuin luonto,
kaikilla aisteillaan.

M.T

Muistijälkiä.....

Elämä piirtää,
arki kuljettaa.
Jokaisesta hetkestä jää jälki –
rosoinen, sileä tahi siltä väliltä.

Muistijäljet heräävät tunteina,
kokemuksina ja tunnelmina.
Niin todellisina yhä uudestaan,
syntyy jälkien muistokerä,
kehrätty eletyn elämän villoista,
aivinoista ja rohtimista.

Niistäkö verhot värkkään
suojaksi suureen ikkunaan
ja pieneen porstuan kurkistusluokkuun?
Silloinpa olis muistot näkyvissä,
mukana arjen karusellissa
ehkä vauhtia hiljentämässä.

Marja Leskinen

Muistelupiirin voima....

Elämä kulkee,
elämä kuljettaa.
Vuodet vaihtuu,
ikä karttuu....
Meillä jokaisella on
kokemuksia,
tuntemuksia,
tunnelmia.

On eletty arkea enimmäkseen,
juhlahetket muistetaan kohokohtina,
arvokkaina, kulttuuritapahtumina.
Pienistä hetkistä muodostuu
helmiä, pisaroita...
joskus kirpeitä kyyneleitä-
ja ennen pitkää ne ovat kiitoksen
aiheita
elämän palapelissä.

Muistot säilyvät,
kantavat,
rikastuttavat elämän arkea.
Tapahtumia,
sattumuksia,
yhdessä muistellen
voimme jakaa
ilot ja surut.
Saamme olla ihmisiä,
vajavaisia, totta kai...
Onhan jaettu ilo kaksinkertainen,
mutta jaettu suru vain puolet siitä!

Yhdessä vahvistumme,
voimme kohdata vanhenemisen
kolotuksineen,
ryppyineen ja harmaantuvine
hiuksineen
rohkeasti
ja tyytyväisinä:
Ovathan rypyt rikkautta
ja harmaantuminen kaunistaa.

Kiitos Luojalle muuttuvasta elämästä,
sen jokaisesta hetkestä
ja kaikista vaiheista!

Marja Leskinen

Odotus

Vauva odottaa
vaippojen vaihtoa,
äidin rintaa.

Koulun alkaminen
monen tytön unelma.

Kavereiden odotus,
ensin tyttöjen sitten poikien,
ystävien.

Ystävyys syvenee,
vauvan odotus.

Keski-ikäisenä kahdestaan,
lapsenlapsen odottamista.

Odotellaan eläkepäiviä,
toiveena terveys, jaksaminen.

Odottaminen jatkuu -
kunpa ikälisäpillerien tuoja
ja vaipan vaihtaja tulisi jo!

Sisko Laukkanen

Könttyräjumppa!

Keväällä 2011

*Tiistai-ilta kun saapuu
on emännät puettu jumppakaapuun.
Kun Anu on notkea, nuori,
parastaan yrittää könttyrämuori.
Jos jalka on jäykkä, polvi ei taivu,
synkkyyteen täällä kukaan ei vaivu.
Ja askeleet jos ei käy yksiin,
kaikilla meillä on vain lysti.
Könttyräjumppa kotiolot voittaa.
Mankka taustat meille soittaa,
kunnes loma meille koittaa.*

*Könttyräjumppa syksyllä jatkaa
tänne jokainen tulla jaksaa.
Anulla, puhti on päällä, tuonut
on meille ”kepit” ja nauhat,
unohtuu meiltä kaikki vaivat.
Kesällä ei ole hoidettu ”roppaa”
nuotiolla istuttu joka ”nokka”.
Rillattu lenkit, paistettu letut
ja päälle on ryypätty sokerimehut.
Paino on noussut, vaatteet on pienet,
vaikka on metsästä kerätty sienet.
Anulla kova on homma
TIMMIKSI saada jokainen mumma.
Kohta on taas vetreä olla,
kuntokaan ei ole pelkkä nolla.
Könttyräjumppasta kiitoksen annan,
hyvän mielen kun kotiin kannan.*

**Aukeaman tekstit Könttyräjumppaa
lukuunottamatta kursseilta:
Kirjoittamisen ideailtapäivä sekä Runo ja kuva**

Ideoita kodinsisustajalle

Tammi-helmikuussa kansalaisopisto järjesti ensimmäistä kertaa sisustussuunnittelukurssin. Kolmena viikonloppuna hyrynsalmelainen sisustusalan ammattilainen Mari Heikkinen opasti ja innosti kymmenkuntaa sisustamisesta kiinnostunutta opiskelijaa Korpitien koululla.

Mari on sisustusalan lisäksi opiskellut puualan ja tilasisustuksen artesaaniksi. Perinnewerstas Herranen Aika Hyrynsalmella on hänen hiljattain perustamansa sisustusalan yritys. Toimenkuvaan kuuluu sisustussuunnittelu, huonekalujen ja rakennusten entisöinti, perinnemaalit ja maalaus-tekniikat, koristemaalaus ja jopa muotokuvat! Sisustuskurssit ovat uutena hänenkin ohjelmassaan ja eipä olisi uskonut, että olemme ensimmäinen opetusryhmä. Marilta opetus sujui luontevasti kuin vanhalta tekijältä. Oheismateriaalia ja tietoa oli paljon ja tunnelma kursilla oli oikein kotoisa!

Ensimmäisenä viikonloppuna aiheena oli sisustuksen kiinteät elementit. Kävimme teoriassa läpi mitä pohjapiirros pitää sisällään. Jokaisella oli mielessä oma muokattava tila ja kukin teki itselleen suunnittelun pohjaksi pohjapiirroksen mittakaavassa. Ammattilaisten tyyliin liimasimme pohjapiirroksemme isolle kartongille odottamaan lisukkeita.

Kurssilaisilla oli hyvin erilaisia kohteita suunniteltavana: oli rintamamiestalon remontti säilyttäen talon alkuperäinen henki, kodinhoitohuoneen muuntaminen entistä toimivammaksi, wc:n kunnostus, lastenhuoneiden muuttaminen teinikäisten tarpeisiin sopivaksi

jne. Pohjapiirrosten valmistuksessa käytiin samalla läpi värioppia. Askartelimme itsellemme avuksi vastavärikkiekat ja tutkimme värikarttoja ja värien psykologista vaikutusta. Seuraavaksi kävimme läpi seiniin, kattoihin ja lattioihin tarjolla olevat pintamateriaalit. Ja voi pojat, että nykyisin on paljon vaihtoehtoja! Onkin hyvä miettiä ulkonäön lisäksi mitä vaatimuksia tila asettaa materiaalien suhteen ja aloittaa sopivan materiaalin valitseminen siltä pohjalta.

Ensimmäisen kurssipäivän jälkeen kotitehtävänä oli etsiä lehdistä ja netistä inspiraatiokuvia. Jokainen kokosi omaa silmää miellyttäviä asioita kuvakollaasiksi: värejä, maisemia, kalusteita, mitä vaan...

Toisena kurssipäivänä jatkoimme oman muutostehemme väri- ja materiaallivalintoja. Varmasti tässä vaiheessa monta ideaa jo muhi itse kunkin päässä! Selailimme opettajan tuomia sisustuskirjoja ja -lehtiä, tapettimallistoja ja värikarttoja. Omien kuvalehtien silppuaminen jatkui kyllä kiitettävästi myös kurssiviikonloppujen välissä....

Toisen kurssiviikonlopun aiheena oli tyyli, kalusteet ja valaistus. Ulkona paukkuvaasta pakkasesta huolimatta paikalle saapui tuttu ryhmä sisustajia.

Mari kertoi erilaisista sisustustyyleistä renessanssista retroon. Siinä sivuttiin Feng Shuit ja Trash Designit ja jokainen mietti samalla omia mieltymyksiään tyylin suhteen. Useinhan se oma tyyli on yhdistelmä useammasta suuntauksesta ja hyvä niin! Yhden tyylin orjallinen noudattaminen ei tuota välttä-

mättä parasta lopputulosta. Aiemmin kokoamamme kuvakollaasi auttoi oman tyylin avainten etsimisessä.

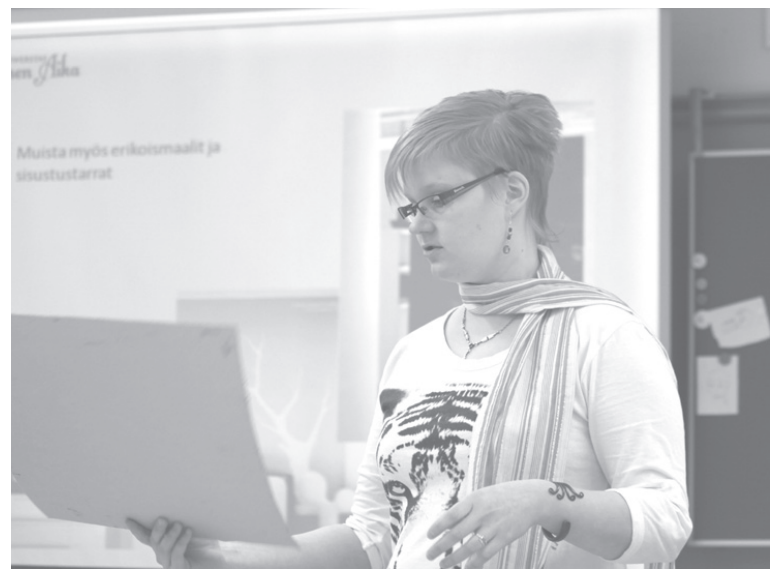
Seuraavaksi käsiteltiin valaistusasioita. Hienoinkin sisustus menettää hohtonsa ilman toimivaa valaistusta. Valaistus on välttämätön arjen sujumisen kannalta ja turvallisuudenkin vuoksi. Ilman valoja ei ole värejä! Mietimme tilamme valaistustarpeet ja valitsimme sopivia valaisimia.

Kotitehtävänä mittailimme sisustuskohteessamme säilyvien kalusteiden mitat ja piirsimme ne paperille pohjapiirroksen mittakaavassa. Näillä pienillä paperikalusteilla leikitellen löysimme oikeille kalusteille sopivat paikat. Isoakin sohvia on helppo sovittaa paperilla eri asentoihin. Moni innostui piirtämään useammankin huoneen irtokalusteineen. Sitten kalusteet piirrettiin suunnitelmaan ja osa ehti värittääkin ne. Näiden askartelujen ohessa Mari kertoi erilaisista säilytyskalusteista ja -mahdollisuuksista.

Ehdimme vielä käydä läpi kodin tekstiilit eli matot, verhot, tyynyt ja muut pienet tekstiilit. Marilla oli kattava valikoima mallikuvia erilaisista verhoripustuksista ja vinkkejä mm. siitä kuinka ikkunan saa näyttämään erikokoiselta erilaisilla verhoilla ja ripustustavoilla.

Muutaman viikon tauon jälkeen koitti stailausviikonloppu. Stailaus on kodin ilmeen kohentamista pienin keinoin. Stailaus on paikallaan, kun tilat ovat pääosin kunnossa, mutta kotiin kaivataan hieman uutta potkua! Esimerkiksi yhden seinän korostaminen maalaamalla tai tapetoimalla on melko helppo homma. Tämä vaikuttaa paljon huoneen ilmeeseen ja viihtyvyyteen, mutta ei tee isoa koloa kukkaroon.

Oma silmä tottuu nopeasti tavarapaljouteen. Liikojen tavaroiden karsiminen tekee ihmeitä! Kotona kannattaa käydä kaikki tavarat läpi mahdollisimman objektiivisesti miettien pidätkö tästä tavarasta oikeasti ja miten tarpeellinen tämä tavara on? Velvollisuuden tunnosta ei tarvitse pitää esillä kumminkaiman tuomaa karseaa

Mari Heikkinen - Perinnewerstas Herranen Aika

taulua, josta kukaan perheenjäsen ei pidä. Maljakkokokoelmaansa voi esitellä muutaman esineen asetelmana ja vaihdella sitä kausittain tai kenties väreittäin. Onko jokin kaluste tai tavara rikki? = roskeen. Tarpeettomia käyttökelpoisia tavaroita voi kätevästi kierrättää tai myydä kirppiksellä. Aina pitäisi muistaa uutta tavaraa hankkiessa, että samalla pitäisi pystyä luopumaan jostakin vanhasta. Näin tavaramäärä ei karkaa käsistä.

Hyvä keino aloittaa stailaus on kuvata tila joka suunnasta. Kuvia katselemalla huomaa itsekin paremmin mikä tilassa on huonoa ja mikä hyvää. Hyvä ystävä on tässä kohtaa oivana apuna katsomassa tilaa ulkopuolisen silmin. Kotitehtävänä kuvasimme omia kohennusta kaipaavia nurkkiamme. Moni huomasi jonkin kalusteiden sopivan paremmin toiseen huoneeseen tai taulujen näyttävän paremmalta ihan eri paikassa.

Tekstiileillä on iso merkitys stailaamisessa. Jo sohvatyyneiden vaihtaminen näin kevyällä pirteän värisiksi piristää kummasti!! Luonnosta voi löytää jotain yllättävää lisuketta sisustukseen: kiviä, oksia tai kenties kokonaisen puunrungon. Oma mielikuvitusta kannattaa käyttää ja vähän leikitelläkin, sillä sisustaminen ei ole vakava asia! Netti on iso apu myös sisustamisessa. Sieltä löytyy monenlaista sisustustarvikauppaa ja ohjelmia, joilla voi kokeilla tapettimalleja ja maaleja vaikka omasta olohuoneesta otettuun kuvaan. Ainakin siellä voi ihaila upeita lokaaleja eripuolilla maailmaa!

Kokonaisuutena sisustuskurssi oli antoisa. Tuttuja omia ajatuksia sisustami-

sesta tyrkättiin taas tuoreille raiteille. Tietoa tuli paljon ja omat sisustussuunnitelmat etenevät pikku hiljaa. Vaikka kaikkea ei heti toteutaisikaan, hyvin suunniteltu on jo puoliksi tehty. Oman sisustussuunnitelman avulla on helppo hakea maalikaupasta juuri oikea sävy seinään tai valita uusi matto. Aikaa ja rahaa säästyy ja turhat tavarat jäävät kauppaan.

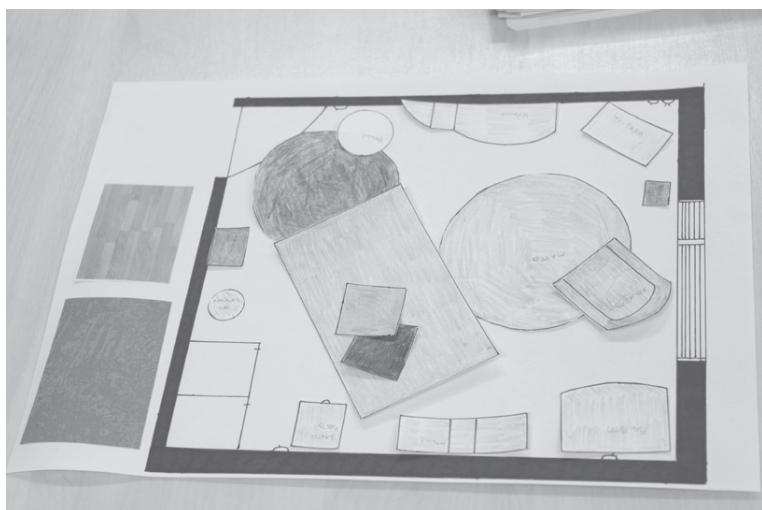
Kuvat & teksti: kurssilla mukana olleet amatööri-sisustajat Anne ja Mervi

PS. Marin spesiaalialaa on perinnerakentaminen ja -maalaus. Hän on luvannut suunnitella Paltamon kansalaisopistolle perinne-maalaukskurssin ja koristemaalaukskurssin ensi lukuvuodeksi. Pitäkääpä silmät ja korvat auki ja tulkaa mukaan kurssille!

Monitoimivehje

Kontiomäellä Leinosen Jorma rakenteli lapsenlapsen hoitoon monitoimivehjeen: rattiauto, -keinu...toimivat led-valot, vaihdekeppi, peruutusvalot. Jormalla on aikomus vielä maalata tämä. En tiedä, minkä väriseksi. Viimeksi kaiverteli sivuille kuun ja auringon, jotka eivät vielä kuvauksella olleet siinä.

Teija Huotari

Kevyet paperikalusteet pohjapiirroksen päällä...

Värttinäkurssilla langanteko tutuksi

Kädessäni oli puinen värttinä ja villahahtuva. ”Mitä tähän tästä sitä lankaa saadaan?” ajattelin. Ei muuta kuin värttinä pyörimään myötöpäivään ja vetelemään ohuesti kierrettä villankuituihin. Ei se lanka kyllä kovin ohutta aluksi ollut ja möykkyjäkin tahtoi siihen tulla, mutta ne ovat kuulemma muotia.

Kärsivällisen värttäämisen (kehräämisen) ansiosta lankaa rupesi syntyymään.

Ja kyllä se lanka siinä kehrätessä rupesi ohenemaan ja siliämään. Lopuksi kaksi kierteistä lankaa kierrettiin vastapäivään yhteen kaksinkertaiseksi villalangaksi. Yhdessä ährätessä ja nauraessa kahden päivän työn jäljiltä syntyi yksi tai useampi pikku vyyhti ainutlaatuista villalankaa. Siinä se sitten oli, käsintehty arvokas tuotos. Mitä tähän siitä neuloisi? Vai pitäisikö laittaa vitriiniin, kuten opettajamme ehdotti.

Kurssilla saimme myös kokeilla raakavillan karsaamista hahtuviksi. Ja lampaanvillan lisäksi opettajamme Maarit Väisänen esitteli ja antoi hypysteltäväksi meille itsekehrättyä lankaa mm. kamelin, alpakan ja koiran karvoista. Kurssi oli kiva ja opettavainen. On sitä lankaa tullut tehtyä kurssinkin jälkeen itse!

Aino Toivonen 15v.

Värttinäkurssilaiset työn touhussa vas. opettaja Maarit Väisänen, Aino Toivonen, Tarja Leinonen, Aino Leinonen ja Anneli Karhapää. Kuva Kaisa Toivonen

Muistan, muistatko...

Olen viime aikoina huomannut, että ihmisen muisti on rajallinen. Tuon tuostakin näen, että kovin helposti itsekkin unohtelen asioita.

Olen ruvennut ajattelemaan, että minne menenkin, niin aina minulla on oltava mukana kolme asiaa. Ne ovat minulle tärkeitä. Jos minulla ei ole avaimia, en pääse talooni sisälle, enkä halliin hakemaan autoa. En pääse autoonikaan, enkä voi lähteä ajamaan sillä. Avaimet on oltava aina käsillä, niitä ei saa kadottaa eikä pudottaa. Jos hävittää avaimensa, niin edessä on katastrofi.

Toinen asia, joka pitää aina olla mukana, jos lähtee kotoa pois on rahapussi. Siellä on ajokortti, sairausvakuutuskortti, joka on nykyisin kuvallinen eläkeläiskortti, kirjastokortti, useiden kauppojen asiakaskortit, pankkikortit sekä kansalaisopiston jäsenkorttikin siellä pitää säilyttää. Usein pitää todistaa olevansa oikea henkilö, niin silloin kortit ovat tarpeen. Kaikkein rakkaimpien ihmisten kuvia säilytetään myös rahapussissa. Silloin he ovat aina mukana, minne sitten menenkin.

Kolmas asia, joka on tullut nykyisin hyvin tärkeäksi on kännykkä. Jos kävellessäni tai hiihtäessäni kaadun ja käsi tai jalka menee poikki, niin sillä voi hälyttää apua. Sillä saan yhteyden omaisiini taiystäviini tarpeen tullen. Paljon asioita voi toimittaa puhelimen avulla. Se on mainio keksintö nykyajan kiireiselle ihmiselle. Kännykkä säästää aikaa ja helpottaa elämää monella tavalla Toivon että muistini säilyy, niin että en unohtele asioita kovin usein. 90-vuotias tätini sanoi kerran muistamattomuudesta minulle näin:

- Pahenee se vain ajanmyötä. Toivottavasti ei.

Siiri Kovalainen

Tyhjistä kahvipusseista on punottu erilaisia kasseja ja koreja. Nyt kahvikin ostetaan pussien ulkonäön perusteella, jotta tulisi hyvännäköisiä koreja.

PALTAMON KUNNAN KUNTOSALI

(Vaarankyläntie 3, Paltamo)
avoinna joka päivä 6 - 21

Kertalippu	4 e	Opiskelija/työtön	3 e
1 kk	9 e	Opiskelija/työtön	6 e
6 kk	45 e	Opiskelija/työtön	25 e
12 kk	80 e	Opiskelija/työtön	40 e

Liput ja avaimet kunnanviraston neuvonnasta arkinen klo 8 - 15.30 tai sovittuna aikana.

Sali on paltamolaisille eläkeläisille ilmainen, ulkopaikkakuntalaiset eläkeläiset opiskelijahinnalla. Avainpantti kaikilta 8 euroa.

Lisätiedot p. (08) 615 54681/Paltamon kunta

SMARTUM - TYKY-kuntoseteli - VIRIKESETELI

Paltari

Paltari on Paltamon työvoimatalon riippumaton verkkolehti joka sai alkunsa Työvoimatalon työntekijän ideasta; miksei työvoimatalolla voisi olla omaa verkkolehteä? Varsin nopeasti, vain parin kuukauden jälkeen ideasta poiki lehti joka ilmestyy kerran viikossa uusiutuvan etusivun kera. Etusivun juttujen lisäksi lehdessä on vakiopalstat, joilla vierailvat kirjoittajat, yleisö, eli lukijat ja muut saavat tilaa kirjoittaa mielipiteensä, esitellä valokuviaan tai vaikka ostaa ja myydä tavaroita.

Paltarin jutut keskittyvät lähinnä Paltamoon, kainuulaisuuteen ja tietenkin työvoimatalon tapahtumiin ja uutisiin. Eino Leinon runoja julkaistaan omalla palstallaan, lisäksi on pakinoita, työvoimatalon esimiesten juttuja ja kevennyksenä ruoka-reseptejä ja muuta pohdintaa elämää askarruttavista kysymyksistä. Paltari ei myy mainostilaa eikä täten ole kilpailija paikallislehdille, verkkolehti ei myöskään ole uutislehti.

Toimituksessa kirjoittelee artikkeleita päätoimittajan, Anne Huotarin lisäksi Aimo Nikkinen, Sanna Schroderus ja Minna Parkkinen.

Paltari verkkolehti ottaa mielellään vastaan juttuehdotuksia, mielipidekirjoituksia, runoja tms. sähköpostiosoitteessa tyovoimatalo.verkkolehti@gmail.com.

Toimituksen saa kiinni myös p. 044 750 7171

Opistossa syntyy omin käsin taidokkaita veneitä

Kari Hällstömillä on teon alla yhden hengen nopeakulkuinen pikavene ”mäkära”. Taustalla näkyy rima/liimatekniikalla valmistetut soutuveeneen ja kanootin keulat. Nämä veneet käsitellään vielä epoksilla.

Kahdeksan opiskelijaa on ottanut kovan tavoitteen tehdä lukukauden aikana oma puuvene. Työt aloitettiin marraskuun lopulla. Tällöin höylättiin lautoja ja tehtiin kölejä tuleviin veneisiin. Varsinaisesti kurssi aloitettiin kevätlukukauden alussa.

Venekurssin järjestämisen ongelmana on aina sopivien tilojen löytyminen. Nyt työskentely tapahtuu kahdessa paikassa. Kuusi opiskelijaa tekee veneitä entisissä nuorisotyöpajan tiloissa Viistetiellä ja kaksi opiskelijaa Koulukankaan koulun halkovarastossa. Opettaja joutuu kulkemaan kahdessa paikassa, mikä hankaloittaa opettajan työtä. Asiantuntevana opettajana on kursilla ollut Mika Kraskoff. Veneiden teko on onnistunut hyvin. Kurssilla valmistuu monenlaisia veneitä ja yksi kanootti. Veneen valmistaminen lukuvuoden aikana

vaati oppilailta paljon aikaa. Kurssilla olleena voin sanoa, että kaikki vapaa-aika menee kevätkaudella tämän harrastuksen parissa. Työ on kuitenkin antoisaa. Veneen edistyessä myös tekijän taidot karttuvat, mikä antaa uskoa, että työ valmistuu. Omasta puuveneestä

haaveilevien kannattaa tulla tuleville kansalaisopiston venekursseille, joissa veneen voi tehdä asiantuntevassa opetuksessa.

P.N
Kuvat Urpo Leinonen

Paavo Korhonen sovittelee ensimmäistä lautaa perinteisen soutuveeneen kölipuuhun.

Leikkaa tästä ----- EHDOTAN VUODEN 2012 EINO LEINOKSI

Ehdota mielestäsi kulttuurillisesti ansioitunutta paltamolaista naista tai miestä. Raati valitsee henkilön ja tulos julkistetaan Paltamo -päivillä heinäkuussa. Palauta lipuke kunnan neuvontaan tai ehdota netissä www.paltamo.fi -> Kenestä vuoden 2012 Eino Leino

Työvoimatalon kaikki myymäläpisteet ovat nyt saman katon alla

Kaikki myymäläpisteet ovat nyt kirkonkylän vanhalla alakoululla osoitteessa Vaarankyläntie 3

Uutena yksikkönä toimii ATK-paja, jonne voi tuoda tietokoneensa korjattavaksi. Polkupyöräkorjaamo on siirretty entisen metallityöluokan tiloihin, johon suunnitellaan myös muuta pienkorjaamotoimintaa Tavaroiden uusiokäyttöä harjoitetaan työvoimatalolla kestävän kehityksen periaatteita noudattaen monella tapaa mm. tekemällä vanhoista vetoketjuista korvakoruja ja videonauhoista matonkuteita ja käsilaukkuja. Kukapa olisi parikymmentä vuotta sitten uskonut?

Käsityömyymälä Näprinki

- Työvoimatalon eri pajoissa valmistettuja tuotteita
- Suosituin tuote poppanatuotteet, laukut, patalapat, liinat
- Toiseksi suosituin tuote matot ja kolmanneksi huovutustuotteet

Kirpputori Kirppis

- Itsepalveluperiaatteella toimiva
- Asiakas vuokraa pöydän ja hinnoittelee tuotteet
- Tilitys myynnistä asiakkaalle

Kierrätyskeskus Kiehrinki

- Otetaan vastaan ehjiä, puhtaita ja käyttökuntoisia tavaroita ja vaatteita
- Ei sähkölaitteita
- Leikataan matonkuteita jatkokäyttöön ei-myyntikelpoisista tuotteista
- Otetaan talteen käyttökelpoista materiaalia askartelua ja tekstiilipajaa varten
- Uusiokäyttö esim. kierrätykseen tulevat videonauhat joita käytetään uusiin tuotteisiin mm. mattoihin ja kassikankaisiin

TEKSTIILIPAJA punaisella koululla

- Ompelimo - tilaustöitä asiakkaalle, uusia ja korjataan vanhoja, tuotteita käsityömyymälään
- Kutomo - kankaita, sisustustekstiilejä asiakastöinä ja käsityömyymälään
- Askartelu - erilaisia sisustustuotteita, koruja, kortteja, tervetuloa-kylttejä, pienkäsitöitä
- Neuleita - neulotaan asiakastöitä ja käsityömyymälään
- Verhoomo, yhteistyössä puutyöpajan kanssa - kunnostettu ja entisöity vanhoja huonekaluja, kierrätykseen tuoduista sekä asiakastöinä

INFOTERIA Eino Leino -puiston torilla

- Pienimuotoista kahvilatoimintaa
- Käsityömyymälä
- Kunnan infopiste avataan toukokuussa

**Kansallinen Veteraanipäivä
Paltamossa 27.4.2012
”Jälleenrakentamisen sankarit”**

Kahvitarjoilu veteraaneille ja konsertti-
väelle ruokalassa klo 8.30 - 9.00
Klo 9.00 - 9.45
Kainuun Sotilassoittokunnan konsertti
musiikkikapteeni Ari Tammisen johdolla
Tervetuloa!

Ilmoittautumiset tarjoilua varten ja tarvittaessa
kyyditykseen 19.4. mennessä kunnan neuvontaan
p. (08) 615 54681 Järj. Paltamon kunta, Kainuun
Prikaati, Paltamon veteraani- ja reserviläisjärj.,
Suomen sotaorvot

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON
KAINUUN RAHASTON

**44. VUOSIJUHLA ja
APURAHOJEN JAKOTILAISUUS**
maanantaina 7.5. klo 18 Korpitien koululla

Taiteilija Riitta Uusitalon maalauksen paljastus-
tilaisuus Suomen kulttuurirahaston Kainuun
rahaston pj. Matti-Jussi Pollari ja Paltamon
kunnanjohtaja Arto Laurikainen
Tervehdyssanat Matti-Jussi Pollari
Juhlapuhe Avaruusprofessori Esko Valtaoja
Ohjelmaa esittävät
Heljä Pylvänäinen ja Vesa Hyyryläinen
Paltamon Pelimannit ja Musiikki Kaparee
Aurahojen jako
Juhlailtapala musiikin kera

Maksuttomat kuljetukset Kainuun kuntien linja- autoasemilta

**PALTAMO PÄIVÄT
6.-8.7.2012
Kotiseututeemalla II**

Perjantaina
klo 20.45 **Karaoketanssit**, Kainuun Viihdesolistit ry

Lauantaina
Klo 10-13 **Itä-Paltamon nähtävyydet ja matkailu-**
kohteet kiertoajelu, opas Tuula Keränen

Klo 16 **Lähtö Syntyjä syviä -konserttimatkalle**
Kaukametsään. Aurinkolaulu -levynjulkistaminen
Ilmoittautumiset Virpi L 044 7507 160

Matkat n. 20e/hlö

Sunnuntaina

Klo 12-15 **Avoimet ovet** Kotiseutumuseo, Mylly-
puron mylly ja Eino Leino -puiston Talas ja kukka
puiston esittely **Klo 13 Ohjelmallinen iltapäivä**
patsaan pesu ja vuoden 2012 Eino Leinon julistus,
Aurinkolaulu - Paltamon levynjulkistaminen ym.
Järj. Paltamon kunta, Työvoimatalo, Lions Club Pmo,
MLL Pmo, Paltamo-Seura ry ja yrittäjiä ja yhdistyksiä

**NORSSIKARNEVAALIT
& METELIN KESÄKAUDEN AVAJAISET
pe - su 25. - 27.5.2012**

Perjantaina

Karaokelaituritanssit Paltamon Sydämessä

Lauantaina Eino Leino -puistossa ja torialueella

Metelin Golf-kentän avaus. Kokeile golfia -tapahtuma

Klo 10 Torimyynti alkaa

Klo 11 - 15 Vapaa karaokelaulu- ja toritanssitapahtuma

Oheisohjelmaa: mm. harjoittelua

MM -tarkkuustikkakisaan

Klo 21 - 02 Norssitanssit Paltalinnassa - Pääsymaksu

Sunnuntaina Eino leino -puistossa ja torialueella

Klo 9 Torimyynti alkaa

Hiillosnorssia/Lions Club Paltamo

Klo 13 Ohjelmallinen Norssitapahtuma, yllätysesiiintyjä

Norssi-isäntä 2012 - Paltamo Seura ry.

Anita ja Keijo Korhosen terveiset Amerikasta

Klo 15 Karaoke kilpailu - Kainuun Viihdesolistit ry.

Sarjat: Miehet, naiset, nuoret, lapset

Maisemaravintola Paltamon Sydän avoinna. Ohjelma: www.paltamo.fi

Toripaikkavaraukset: Virpi Laurikainen p. 044 750 7160,

hallinto@paltamontyovoimayhdistys.fi, hinta 30-40e/pv

Järj. Paltamon kunta ja Työvoimatalo, Torimyyjät, Kainuun Viihdesolistit ry

Haavit lainaa
Työvoimatalo!

KAINUUN KULTTUURIFOORUMI

Oulujärven kulttuuri- ja luontomatkat

perjantaina 25.5.2012 klo 9 - 15

Kainuun Opisto Mieslahti

9.00 Tervetulokahvit

9.30 Paltamon pelimannit

Kulttuurifoorumin avaus, kunnanjohtaja Arto Laurikainen, Paltamon kunta
Ajankohtaista kulttuurialan kehittämistä, aluekehitysasiantuntija Helena
Aaltonen, Kainuun maakunta -kuntayhtymä

Kansainvälinen kulttuuritietous ja -vertailu, Melalahti Akatemia, professori
Keijo Korhonen, kirjailija Anita Korhonen

Kulttuuri nyt ja vuonna 2042, Paltamon NuNen ja Lapasen edustajat

Taidetoimikunta kuulee korpien kuiskintaa, pääsihteeri Ulla Lassila,
Oulunlänänin taidetoimikunta

Oulujärvi Paltamon historiassa, FT Jorma Keränen, Paltamo

11.30 - 12.30 Lounas

Eino Leinon runoutta sävelten siivin, Vesa Hyyryläinen ja Heljä Pylvänäinen

Kainuulainen kulttuuri Kapsakan retkiohjelmien sisältönä, yrittäjä Kirsi
Kilpeläinen, Kapsakka Ky

Matkailijan Oulujärvi, puheenjohtaja Esko Piippo, Oulujärven jättiläiset ry

Oulujärven luonto- ja kulttuurikeskus, biologi, FM, KM Vesa Hyyryläinen

Kulttuurifoorumin loppukeskustelu ja yhteenveto

15.00 Foorumin päättäminen

ILMOITTAUTUMISET foorumiin, kuljetukseen ja ruokailuun 16.5. mennessä
neuvonta@paltamo.fi tai p. (08) 61554681 tai PäiviS 044 7500 740

Lounas 8,50 e Ilmainen kuljetus Kajaani-Paltamo klo 8 linja-autoasemalta
(paikkoja rajoitetusti, paluu foorumin jälkeen)

Lisätiedot (majoitus ja oheisohjelma mm. Norssikarnevaalit 25.-27.5)

www.paltamo.fi

**KAINUUN
KIRJA - JA PAPERIKAUPPA KY**
p. 871 025 www.kainuunkirja.net

Uutuus

Tuomas Kyrö

MIELENSÄPAHOITTAJA JA RUSKEA KASTIKE

sisältää hykerryttävän kokoelman taattua mielipahaa ja perunaan uskovan mielensäpaohittajan reseptejä ja näkemyksiä tolkullisesta ruuasta.

Tarjous 24,90

Saatavana myös
äänikirjana,
lukijana Antti Litja

**Paltamon Golf Ry:n
GREEN CARD -kurssit 2012**
Aikuiset 195 e ja junnut 100 e
Sisältää sääntökirjan, kurssi-,
jäsen- ja liittymismaksun.

Ilmoittautuminen ja lisätietoja Teuvolta
p. 0400 281300 tai www.paltamogolf.fi/seuraPaG

**Kaikki tärkeä
kannattaa vakuuttaa**

www.lahivakuutus.fi

Ristijärvi "Onnellinen Pitjä"
tarjoaa Teille laadukkaita tontteja.

Olemme kaavoittaneet vakituisen asumisen ja vapaa-ajan asumisen tontteja järviemme rannoille sekä upeita näköalantontteja Saukkovaaran maisemiin.

Ristijärven kunta sijaitsee keskellä Kainuuta valtatie viiden varrella.

Tule vaikka katsomaan tai kysy lisää:
Rakennusmestari Harri Helenius p.044715 9348
harri.helenius@ristijarvi.fi
Kehittämispäällikkö Oiva Jansson p. 044715 9311
oiva.jansson@ristijarvi.fi
Katso lisää: www.ristijarvi.fi

PALTAMON PÄÄKIRJASTO Korpitie 9
(08) 615 54647 / lainaus ja neuvonta
(08) 615 54646 / kirjastonhoitaja

AVOINNA

Touko-, kesä- ja elokuussa

MA, TI 12 - 19

KE 11 - 19

TO 11 - 17

PE 10 - 15

To 22.6. klo 10-15, Juhannusaattona 22.6. suljettu

AVOINNA

Heinäkuussa

MA, TI, TO, PE 10 - 15

KE 13 - 18

KONTIOMÄEN KIRJASTO Pihlajatie 5
044 7500 754

MA - TO 13 - 19

2.7. - 3.8. suljettu

KIRJASTOAUTO

044 2885 903 Aikataulut toimipisteistä ja

www.paltamo.fi/kirjasto/auto.html

Auto kesätauolla 2.7. - 3.8.

Heinäkuun kiinniolon vuoksi pidennetyt laina-ajat.

**RISTIJÄRVEN
KIRJASTO**
Aholantie 23
(08) 615 54328

AVOINNA

16.5. alkaen

MA 12 - 19

TI 12 - 17

KE 9 - 15

TO 12 - 15

PE 12 - 17

Tahvintie 4, Mieslahti

Opi ja virkisty

Kainuun Opistossa!

kurssisihteeri@kainuun
opisto.fi

puh. 020 7856 833,

044 2990 826

Tutustu tarjontaamme

www.kainuunopisto.fi

Monitoimikeskus Virtaala Ristijärvellä
on kaiken ikäisten kohtaamispaikka
Tutustu tarjontaamme: www.virtaala.fi

Lasten **UIMAKOULU** aloittaa
keskiviikkoisin 2.5. - 20.6.2012

kello 17.30 - 18.15

hinta: 56 € / kausi (8 kertaa) / lapsi tai 10 € / kerta

ilmoittautumiset Virtaalaan p. 044-2571857

Ohjaajana Elisa Karppinen

Monitoimikeskus
Virtaala

Koulutie 4, Ristijärvi,

p. 044-2571857

hiikka.kemppainen@seniorpolis.com

Paltamon JHL ry

yhd. 686 tarjoaa

jäsenilleen lipun

Paltamon kesäteatterin

näytelmään

**ONNI TULEE
PIETARISTA**

Kirj. Eero Schroderus

Ohjaus Panu Huotari

Esitä jäsenkorttisi lippu-
luukulla. Voit käyttää
virkistyslippuosuuttasi
kansalaisopiston opinto-
korttiin tai kuntosalille.

Paltamon JHL ry:n sivut

www.jhlpaltamo.fi

Olemme Facebookissa!

Hallitus

PALTAMON

Osuuspankki